

Slivniški pogledi

| marec 2022 | letnik 8 | številka 83 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

Franci Albreht

- 7 Izpostavljam
 - 10 Iz občinske hiše
 - 12 Aktualno
 - 14 Utrip
 - 15 Ljudje med nami
- ## Florjan Žnidaršič
- 16 Dogaja se
 - 18 Notranjska, obujena in dragocena
 - 21 Iz zgodovine

- 24 Dediščina
- 26 Kultura in kulturniki
- 28 Šport

Hokejski klub Ščuke

- 31 Mladi mladim
- 32 EnSvet
- 33 Obveščamo
- 34 Stare slike
- 35 Ideja za izlet
- 36 Notranjski regijski park
- 38 Razgibajmo možgane
- 39 Fotoreportaža
- 40 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prejeto iz App Store

Prejeto iz Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Pustno rajanje, fotograf: Ljubo Vukelič
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Poppek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

Naslov uredništva:

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

E-naslov: urednistvo@slivniskipogledi.si

Facebook: Slivniški pogledi

Priznanje za odličnost prostora in ljudi

📷 Ljubo Vukelič

Letos bo izšlo delo Josepha Antona Nagla Opis redkosti narave v vojvodini Kranjski. Drži, naše jezero je glavna zvezda knjige. V roke bomo lahko vzeli novo domoznansko delo o naši ožji domovini. Ker bomo o njem podrobneje poročali ob izidu, naj za uvod povem le, da je cesar Franc I. dvornega matematika, jamarja in kartografa za potrebe znanstvenih študij in raziskav

avstro-ogrskih dežel poslal na potovanje po monarhiji, tudi na Kranjsko. Razsvetljenčev rokopis je obležal v Nacionalni knjižnici na Dunaju in na pobudo akademika prof. dr. Antona Kranjca ter Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica bo delo šele zdaj izšlo v knjižni obliki, prevedeno v slovenščino. Založnici, naša knjižnica in znova založba Maks Viktor, pa sta tokrat dobili izjemno priznanje in podporo.

Že ob izidu Oriktografije Kranjske Baltazarja Hacqueta je akademik prof. dr. Andrej Kranjc zapisal, da je Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica osrednja splošna knjižnica, kakršnih je v Sloveniji veliko, da pa ima na pobudo direktorice Marije Hribar z izdajanjem temeljnih prevodov starejših del, ki opisujejo Cerknško jezero, poseben program, ki bi ga kazalo podpreti v državnem merilu. Prav to se je zgodilo, izdajo je tokrat podprla Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU).

Razmišljam, da gre za izjemno in večplastno priznanje najvišje znanstvene in umetnostne ustanove v naši državi. Gre za priznanje knjižnici. Njena direktorica Tabor, kjer je knjižnica locirana, razume kot osrednji, duhovni center Notranjske.

Zdaj je jasno, da to ni samo zaradi njegove eminentne trojice: Steinberga, Gerbiča in Udoviča in intelektualno močnih družin, ki so si tam postavile domove, ali presežnostnega, saj pražupnija Cerknica sodi med najstarejše na Slovenskem – ali je bil Tabor že pred tem sveti kraj, (še) ni znano; dejstvo je, da ima v sodobnem času središčno mesto tudi zaradi knjižnice, ki je postala tudi prostor našega spomina.

Podpora SAZU je tudi priznanje izjemnosti in odličnosti prostora, v katerega smo se rodili. Prostora, ki navdihuje pisce od antike naprej, prostora, ki si je podajal roko z razvojem znanosti, saj so o njem pisali vidni raziskovalci in znanstveniki svojega časa. Prostora, katerega moramo čim manj fizično in duhovno ranjenega predati generacijam, ki nas bodo nasledile, in prostora, ki ga ne smemo brezglavo izkoriščati za kratkoročne, bolj ali manj z denarjem povezane »cilje«.

Podpora SAZU je namreč tudi priznanje vsem, ki pokrajini, iz katere izhajajo ali jo izjemno spoštujejo, ji brezpogojno dajejo največ, kar zmorejo in znajo. Vsem, ki v njej ravnajo etično.

Nič od naštetega ni padlo z neba. Če se zelo omejimo, ne Slava vojvodine Kranjske ne dela Steinberga, Gruberja, Hacqueta ali Nagla, ki so izšla na pobudo knjižnice; ne obdelana polja, pokošeni travniki in vzdrževan gozd. Naj so bili znanstveniki ali kmetje, tudi umetniki, vsi so v svoje delo in poslanstvo vložili, kar so lahko. Nekateri celo prek svojih meja. Naj nam bo prihajajoča izdaja novega prevoda dela o biseru narave navdih in zaveza k predanosti svojemu delu, naj bo kakršno koli, ohranjanju narave, kulturne dediščine, predajanju izročila in spoštovanju človeka. Nikar si ne dovolimo, da ne bi več razmišljali, čeprav je to danes udobnejše in mestoma celo bolj zaželeno. Bodimo zahtevni in bodimo boljši, kot mislimo, da smo.

Maruša Mele Pavlin

Franci Albreht

Rakovčan. Nepogrešljiv član Kulturnega društva Godba Cerknica od leta 1974, ustanovitelj in dolgoletni vodja Notranjskih rogistov. Pedanten, delaven in odgovoren gospod, ki družbo bogati z delovanjem v številnih društvih, a pravi, da v njih še več dobi tudi sam.

Kdaj se je začela vaša glasbena pot?

V glasbeno šolo sem začel hoditi s šestim razredom osnovne šole. Tri leta sem naredil na Rakeku, po končani osemletki sem šel na poklicno srednjo šolo v Novo Gorico, kjer sem bil v internatu. Takoj sem se vključil v glasbeno šolo v Solkanu, saj je takrat v Novi Gorici še ni bilo. Vsak dan ali skoraj vsak dan sem hodil iz internata v Solkan v glasbeno šolo na vaje ali učne ure. Vsako popoldne smo imeli vsi v internatu obvezne učne ure. Bil sem edini, ki sem jih bil oproščen. Proste popoldneve sem imel, ker sem hodil ali v glasbeno šolo ali pomagat mojemu takratnemu učitelju prakse, ki je gradil hišo. Spoznal je, da sem priden, sposoben, in me je prosil za pomoč. Pristal sem in dogovorila sva se za ceno. Dober sem bil tudi v tehničnem risanju. Dostikrat sem za vikende ostal v internatu, risal po naročilu sošolcev in nato risbe prodajal. Dejansko sem se v šoli sam preživljal. Internat je plačalo podjetje Elektro Ljubljana, bil sem njegov štipendist, za vse ostalo – za malico, razvedrilo, tudi obleko – pa sem zaslužil sam.

Drži, da vas je učitelj nagovarjal, da se posvetite samo glasbi?

Ne učitelj, ampak ravnatelj glasbene šole v Solkanu Danilo Čadež. Bil je vrhunski pevec, ki je pel pri Slovenskem oktetu. Večkrat sem nastopal za Radio Koper, v oddaji Iz glasbenih šol. Nekajkrat me je vabil: »Pusti elektriko, pojdi na srednjo glasbeno šolo, vse ti bom zrihtal.« Enostavno si nisem upal. V Solkanu sem opravil še dva letnika glasbene šole. Po končani šoli v Novi Gorici, kasneje sem ob delu opravil še srednjo in višjo šolo za energetiko, sem prišel domov in se zaposlil. Na Rakeku sem bil predsednik ZSMS in športno-kulturne komisije na občinski zvezi. Mladinci smo prirejali različne športne

Franci Albreht velja za natančnega čebelarja z odličnim medom.

in kulturne prireditve, pa tudi veselice. Takrat smo pripravili potek zvezne Titove štafete s kulturnim programom, ko je šla preko naše takratne občine. To dolžnost sem opravljal do odhoda k vojakom.

In potem je prišla na vrsto Godba Cerknica?

Takoj, ko sem prišel od vojakov, leta 1974, so me povabili v cerkniško godbo. Seveda sem pristal. Ko sem takratnemu dirigentu Ivanu Lavriču povedal, koliko imam glasbene šole, me je takoj dal

» Godba mi je dala ogromno lepih trenutkov.«

na drugo krilovko. Nato se je zgodila tragedija. Moj kolega Milan Rudolf se je tistega leta smrtno ponesrečil z motorjem in potem so takoj določili, da zasedem njegovo mesto prve krilovke. To je kot prva violina v orkestru! Dolga leta sem ostal na tem mestu.

Takrat ni bilo glasbenikov z daljšim stažem šolanja, med trobentači sem bil s petimi leti šole najbolj izobražen. Pokojni Milan je igral tudi pri ansamblu Deltoidi, tudi tam sem ga zamenjal. V glavnem smo nastopali na veselicah po naših krajih. Takrat je za nas napisal nekaj pesmi Janez Kranjec. Z njimi smo šli nastopat najprej na 5. Števerjanski festival v zamejstvo in potem še na 7. Ptujski festival domače glasbe leta 1975.

Veselice ste rekli. Prijetni časi torej?

Mislím, da ja. Bilo je ogromno druženja. Bili smo skupaj, drug z drugim v živo, ne preko računalnikov in telefonov. Znali smo se veseliti in razvedriti.

To zadnje verjetno še dobite pri godbi?

Tako je. Še dobim. Godba mi je dala ogromno lepih trenutkov. Dosti stvari sem videl, veliko doživel. V godbo prihajajo novi glasbeniki, mladi, izobraženi in sposobni, ki sedaj prevzemajo vodilno vlogo v orkestru. Občudujem jih. Kaj vse zmorejo! Veliko

glasbenikov iz godbe nadaljuje študij na višjih glasbenih stopnjah. Za potrebe godbenih nastopov se radi vračajo. Prav zaradi take pripadnosti, vrhunskega znanja in odličnega dirigenta Mitje Dragoliča je cerkniška godba najboljša v Sloveniji, kar potrjuje na tekmovanjih. Zelo sem ponosen, da sem član tako dobrega orkestra.

In ponosni na svojega nekdanjega učenca, pravite.

Tako je. Za potrebe godbe sem pogodbeno tri leta učil v glasbeni šoli. Takrat je primanjkovalo učiteljev in so me prosili, če bi lahko poučeval trobila. Med prvimi mojimi učenci je bil tudi Janez Žnidaršič, ki je danes tubist v Slovenski filharmoniji. Vesel sem, da je uresničil svojo življenjsko željo.

Veste, da godbeniki ne morejo pozabiti vašega sola v skladbi Bojana Adamiča Ne obračaj se, sine, ki ste ga prvič zaigrali leta 1990?

Spominjam se tega sola. Adamič je bil izreden skladatelj in dirigent. Med drugim je napisal tudi solo za trobento in orkester Ne obračaj se, sine. To sem kar večkrat odigral, skladba je pisana tudi za mojo dušo.

Vas lahko vprašam za najlepši trenutek z godbo?

Veliko jih je. Kjer koli smo bili, smo nekaj lepega doživeli. Zmeraj nam je lepo.

Ste tudi član, pravzaprav ustanovitelj Notranjskih rogistov, kajne?

Notranjske rogiste sem vodil 23 let. Takratni tajnik Zveze lovskih družin Notranjske Janez Steržaj me je prosil, če bi lahko prevzel skupino rogistov. Marca 1988 smo imeli ustanovni sestanek. Člani naj bi bili prvenstveno tudi lovci. Te lovce, ki so bili včasih tudi glasbeniki, sem začel učiti. Kmalu se je izkazalo, da je težko začeti na novo. Izrazil sem željo, da rogiste sestavim sam. K sodelovanju sem povabil kolege iz godbe. Zelo hitro smo začeli igrati, saj so bili to usposobljeni glasbeniki, ki jim ni bilo težko zamenjati trobente za rog. Čez dober mesec smo imeli že prvi nastop in poleti šli na Srečanje lovskih pevskih zborov in rogistov. Napovedali so nas kot debitante, ampak skladbe

smo tako dobro odigrali, da so bili mnogi presenečeni, najbolj pa starosta slovenskih rogistov Jože Grlec. Igrali smo tudi njegove skladbe. Po tem nastopu nam je prišel čestitat: »Tako perfektno odigranih svojih skladb še nisem slišal, za vas bom tudi napisal eno.« Že čez nekaj dni nam je poslal skladbo z naslovom Veseli rogisti Notranjske.

» V vsakem društvu se nečesa naučiš.«

Ste lovec?

Ne. Čebelar sem. Moj oče je bil dober čebelar. Pri delu sem mu veliko pomagal. Takrat sem začel spoznavati življenje čebel. Tudi oče mi jih je znal predstaviti, saj je imel čebelice grozno rad. Petnajst let je vodil krožke po osnovnih šolah. Veliko je sodeloval s čebelarji po Notranjskem.

Kje imate čebelnjak?

Doma, na vrtu. Če so ugodni pogoji, vozim tudi na pašo, na akacijo na Primorsko ali na gozdno pašo. Že nekaj let nisem peljal nikamor, ker ni bilo pogojev. Ljudje cenijo moj med.

Je notranjski med dober?

Notranjski med je odlične kakovosti! Pri nas ni industrije in intenzivnega kmetijstva, ki bi onesnaževala okolje, rastline, sadovnjake in gozdove. Naš med je zato vrhunski.

Zanimivo, da vaju z očetom povezuje tudi godba.

Moj oče je bil več let prvi računovodja godbe. Bil je izredno dosleden, pedanten. Tudi hodil je na naše občne zборе, ker je želel osebno odgovarjati na vprašanja o finančni situaciji godbe. Za njim je prevzela to delo moja sestra Alenka, sedaj ga opravlja moja hčerka Nataša, ki je tudi igrala v godbi.

Čutiti glasbo v sebi je velik dar. Franci Albreht ga še oplemeniti s skupinskim muziciranjem.

Obiskoval jih je, nudi jim znanje, pomoč pri zdravljenju. Predvsem pa je bil organizator in dolgoletni tajnik. Po njegovi zaslugi so v takratni občini nastajala čebelarska društva, ki so prej delovala drugače. Bil je tudi soustanovitelj Občinske zveze čebelarskih društev. Samostojno sem začel čebelariti po njegovi smrti leta 1993, blagajnik Čebelarskega društva na Rakeku sem od leta 2006.

Tudi vi veljate za zelo natančnega in delovnega človeka.

To sem dobil doma. Kar moral sem delati, oče je bil invalid, so bila vsa večja ali težja dela prepuščena meni. To, ta odgovornost, je verjetno v genih. Mislim, da se mi je tudi obrestovala. Pa tudi to, da vem, da kmečka pamet lahko nadomesti skoraj vsak nivo izobrazbe, vendar noben nivo izobrazbe ne more nadomestiti kmečke pameti.

Rojeni ste v Borovnici.

Ste iz železničarske družine?

Stari oče je bil železničar, oče pa ne. Oče je naredil meščansko šolo na Rakeku in nato trgovsko šolo. Delal je v lesni industriji v Podpeči, potem pa je službo in stanovanje dobil v Borovnici. Delal je v predhodniku LIKA. Zato sem rojen v Borovnici. Ker je bila njegova mati od 1952. vdova, smo se iz Borovnice leta 1960 preselili v očetovo domačo hišo. Dobil je službo v KLI-ju v Logatcu. Bil je vodja prodaje stavbnega pohištva. KLI je bil v Jugoslaviji vodilno podjetje za izdelavo oken in vrat. Oče je prepotoval celo Jugoslavijo, vsa rastoča mesta takrat so imela KLI-jeva okna. Preživel je tri infarkte in ni smel več potovati, predčasno se je upokojil. Z mamó, ki je bila iz Žerovnice, sta se poročila leta 1942. Bili smo trije otroci. Najstarejša sestra Marjanca je žal po več letih bolehanja na srcu umrla 8. marca 1967. leta.

Vas zgodovina zanima?

Zelo. Poznati jo moramo, da se zavemo svojih korenin. Prav je, da stvari ne gredo v pozabo. Prav je tudi, da vemo, od kod izhajamo, kdo so bili naši predniki in kje imamo sorodstvene vezi. In nasploh me zanima zgodovina našega naroda.

Ko sva že pri vezeh, tkete jih še v enem društvu. Ste predsednik Društva upokoencev Rakek.

Deseto leto sem penzionist in drugi mandat predsednik društva. Opazili so me in me prosili, če bi lahko prevzel predsedovanje. Pristal sem in lahko rečem, da mi ni žal. Društvo, ki je eno večjih v občini, ima okoli 640 članov, je bilo dobro organizirano. Mogoče smo našo dejavnost malo razširili, še bolj približali ljudem. Na leto imamo do deset izletov, mesečno gremo na lažje pohode, organiziramo predavanja. Dvakrat tedensko imamo rekreacijo za starejše, obiskujemo kulturne prireditve. Poskrbimo za nabavo ozimnice, priredimo zabave za 8. marec, martinovanje, novo leto. Društvo ima žensko vokalno in dve plesni skupini.

V projektu Starejši za starejše naše prostovoljke in prostovoljci obiskujejo starejše, jim polepšajo dan ali nudijo pomoč. Sodelujemo z ostalimi društvi v občini, tudi z rakovško knjižnico ob predstavitvah naših krajanov. Mislim, da so člani društva zadovoljni z našim delom. Seveda je to timsko delo in se zahvaljujem vsem, ki kakor koli prispevajo k uspešnemu delovanju društva.

V hribe najraje hodi z družbo. (© osebni arhiv)

Kaj pa menite o odnosu družbe, sploh mlajših, do starejših?

Prav bi bilo, da se v medgeneracijskih odnosih bolj potrudimo. Naj bodo to starejši do mlajših ali obratno. Prav zato, ker je naša družba tako razdvojena, ker živimo vsak po svoje, bi bilo prav, da generacije zavestno sodelujejo. Starejši imamo gotovo ogromno izkušenj, tudi znanja. Mogoče ne takega, kot ga imajo danes mlajši, imamo pa drugačno znanje. Prav bi bilo, da bi mlajši naše izkušnje bolj sprejemali, tudi razmišljali o njih. Z leti pridobiš izkušnje in modrost. Je pa res, da moraš biti najprej mlad in neumen, da lahko postaneš star in moder.

Kaj človeku prinese delovanje v društvih, delo za družbo pravzaprav?

Delovanje v društvu da človeku disciplino, red, prilagajanje, sodelovanje. Vse tisto, česar mogoče danes malo manjka. V vsakem društvu se nečesa

načliš. Da ti vrednote, solidarnost, humanitarnost, vrlino spoštovanja.

Vaši znanci pravijo, da ste tudi v hribih neustavljivi.

Rojen kozorog sem po horoskopu, sem na trdnih tleh. Vključen sem v Planinsko društvo Cerknica, ki organizira čudovite izlete. Če imam le možnost, se pridružim njihovim organiziranim pohodom ali pa se enostavno dogovorimo s skupinico prijateljev in gremo nekam. Konec junija 2016 smo se Janez Mlakar, Dare Vengust in jaz odpravili kar peš z Rakeka na Triglav. Dare je prej dobro izbral pot. Z vso opremo smo zjutraj odšli z Rakeka in isti dan prišli do Gorenje vasi v Poljanski dolini, tam smo prespali in naslednji dan prišli do Sorice. Tretji dan smo prišli do kočice Planika in tam prespali, četrti dan smo šli na Triglav, se spustili na Kredarico in od tam čez Prag v dolino. Zanimiv podvig je bil. Naše planine so tako čudovite! Kamor koli gremo, doživimo nekaj lepega. Že naša okolica je čudovita. Slivnica je za rekreacijo kot nalašč. Ali pa naši bližnji hribi. Krasno! Poleg tega imamo čudovito Cerkniško jezero.

Ljudje še premalo poznamo naše kraje. Ni treba, da hodimo v avstrijske ali italijanske gore, vse imamo, samo spoznavati je treba. Treba je iti! Hribi tudi najbolj zblížajo ljudi. Tam spoznaš prisrčnost, odprtost ljudi. V hribih smo vsi enaki, vsi smo istega mišljenja, zadovoljujejo nas pogledi na hribe, na pokrajino, na rastlinstvo, ki je v gorah čudovito. Vsako letno obdobje v hribih je nekaj posebnega.

Ste ponosen dedek sedmih vnučkov. Svojim štirim otrokom ste privzgojili vrednote, o katerih sva se pogovarjala. Vseeno, kaj bi izpostavili?

Vsi moji otroci so igrali oziroma igrajo kakšen inštrument. Zelo zadovoljen in ponosen sem, da so šli po moji glasbeni poti in da so spoznali popolnost glasbe, da čutijo glasbo v sebi. V glavnem so jo vsi doživeli in jo imajo radi. To jim bo ostalo večno.

Vir: Lekarna Ljubljana Fotograf: Ljubo Vukelič

Cerknica ima novo enoto lekarne

Po petletnem postopku za odprtje je Lekarna Ljubljana na valentinovo, 14. februarja, odprla vrata nove enote, Lekarne Cerknica Center, druge enote v tem kraju. S tem Lekarna Ljubljana sledi svojemu poslanstvu zagotavljanja učinkovite preskrbe z zdravili in dostopnosti lekarniških storitev za vse ljudi v vseh okoljih, kjer je prisotna.

Lekarna Ljubljana je v Cerknici odprla svojo drugo enoto ter tako prebivalcem Cerknice in okoliških krajev omogočila večjo dostopnost do lekarniških storitev. Lekarniški prostori za novo lekarno so kar nekaj let samevali. Lekarna Ljubljana je namreč Ministrstvu za zdravje že pred petimi leti predložila vlogo za odprtje druge enote v Cerknici, v samem središču kraja. Ob dolgotrajnem postopku za odprtje Lekarne Cerknica Center je direktor Lekarne Ljubljana **dr. Marjan Sedej** povedal: »V veselje mi je, da smo uspešno zaključili pet let dolg postopek odprtja in lahko od danes naprej v Cerknici lekarniški strokovni delavci pacientom pomagajo in svetujejo kar na dveh mestih. Z odprtjem nove enote v Cerknici še naprej kažemo usmerjenost

Lekarne Ljubljana k uresničevanju našega poslanstva, zagotavljanja učinkovite preskrbe z zdravili in čim večje dostopnosti do lekarniške obravnave v vseh lokalnih okoljih, kjer smo prisotni. To je še posebej pomembno v trenutnih razmerah, ko so lekarniški strokovni delavci najbolj dostopni zdravstveni delavci.«

Župan občine Cerknica **Marko Rupar** je ob odprtju nove lekarne v Cerknici dodal: »Za aktiven pristop pri pridobivanju dovoljenja za izvajanje lekarniške dejavnosti bi se posebej zahvalil sedanji Vladi RS in državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje **Alenki Forte**. Cerknica je nujno potrebovala novo enoto lekarne, še posebej pa se je to izkazalo v času

epidemije. Vesel sem, da Lekarna Ljubljana sledi tudi širšemu poslanstvu – poleg zagotavljanja lekarniških storitev in preskrbe z zdravili namreč podpira tudi društva in organizacije v lokalnih okoljih.«

Lekarna Ljubljana je kot družbeno odgovoren zavod ob odprtju nove enote predala tudi donacije lokalnim društvom – Prostovoljnemu gasilskemu društvu (PGD) Cerknica (2.000 evrov), Župnijski karitas Cerknica (1.000 evrov), Športni zvezi Cerknica (1.000 evrov) in Košarkarskemu klubu Cerknica (54 košarkarskih žog).

V novi lekarni bo uporabnikom na voljo širok nabor izdelkov za ohranjanje zdravja in dobrega počutja. Strokovni delavci bodo na voljo za celostno lekarniško obravnavo – strokovno svetovanje glede pravilne in varne uporabe zdravil, pomoč pri izbiri prehranskih dodatkov, medicinskih pripomočkov, pripomočkov za starejše, kozmetičnih in drugih izdelkov za nego ter pomoč pri preventivnih dejavnostih za ohranjanje zdravega življenjskega sloga. V lekarni je urejen tudi kotiček za svetovanje.

Lekarna Cerknica Center je odprta od ponedeljka do petka od 8.00 do 18.00. V njej sta zaposleni dve magistri farmacije, ki strankam zagotavljata strokovno izdajo zdravil na recept in brez recepta ter drugih izdelkov, hkrati pa nudita tudi strokovne nasvete in brezplačne lekarniške storitve.

Vlada RS na obisku

11. februarja je v občinski hiši Občine Cerknica potekal delovni posvet Vlade Republike Slovenije, ki ga je vodil podpredsednik vlade in minister za obrambo mag. Matej Tonin.

Ministrsko ekipo je sprejel in nagovoril župan občine Cerknica **Marko Rupar**, ki je pohvalil delo vladnih služb in njihovo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi. V nagovoru je izpostavil, kako pomembno je vlaganje v enakomeren razvoj naše države. Kot se je na sestanku pred sejo vlade pogovarjal z državno sekretarko **Jelko Godec**, bo edino ustrezna infrastruktura zadržala ljudi na slovenskem podeželju in preprečila njegovo degradacijo.

V okviru vladnega obiska primorsko-notranjske regije se je župan sestel z ministrom za javno upravo **Boštjanom Koritnikom**, ki ga je na Upravni enoti Cerknica sprejel tudi načelnik **Maksimiljan Turšič**. Minister za finance **mag. Andrej Šircelj** si je v družbi direktorja Notranjskega regijskega parka **Matevža Podjeda** ogledal Center za obiskovalce na Dolenjem Jezeru. Šircelj je obiskal tudi podjetji ebm papst in Pobles iz Podskrajnika. Podjetje Lingva pa si je ogledal minister **Mark Boris Andrijanič** iz Službe vlade za digitalno preobrazbo.

Cerkniška osnovna šola je gostila državnega sekretarja na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport **Marjana Dolinška**.

Medtem je podžupan **Marko Kranjc** v gasilskem domu v Begunjah pri Cerknici sprejel ministra za obrambo mag. Mateja Tonina. Podžupan se je v družbi direktorice občinske uprave **Irene Zalar** udeležil tudi sestanka ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **dr. Jožeta Podgorška** s predstavniki agrarnih skupnosti občine Cerknica v Dolenji vasi.

© arhiv Ministrstva za obrambo

Dobri obeti za naložbe

10. februarja sta se v okviru obiska Vlade RS primorsko-notranjske regije župan občine Cerknica **Marko Rupar** in župan občine Bloke **Jože Doles** na delovnem kosilu srečala z ministrom za infrastrukturo **Jernejem Vrtovcem**, direktorico Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo **Liljano Herga** in poslanko državnega zbora **Ivo Dimic**. Pogovarjali so se o naložbah v državne ceste v obeh občinah. Župana si želita, da bi vzporedno z obnovo cest potekala tudi izgradnja kolesarskih povezav. Minister je obljubil zeleno luč za cerkniško obvoznico, ko bo pridobljena vsa potrebna dokumentacija. Sta pa za občino Cerknica ključna reševanje ozkega prometnega grla na Rakeku in širitev ceste od Cerknice do Begunj pri Cerknici. Po sestanku si lahko obetamo, da bo obnovo dočakala tudi železniška postaja na Rakeku. ■

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

Srečanje z ministrom Koritnikom

Vlada Republike Slovenije se je v petek, 11. februarja, mudila na delovnem obisku v primorsko-notranjski regiji. Minister za javno upravo **Boštjan Koritnik** in državni sekretar **Boštjan Jambrovič** sta obiskala Upravno enoto (UE) Cerknica.

Ogledala sta si prostore in poslovanje cerkniške upravne enote, nato pa sta se sestala z načelniki treh upravnih enot primorsko-notranjske regije, in sicer z načelnikom Upravne enote Cerknica **Maksimiljanom Turšičem**, načelnico Upravne enote Ilirska Bistrica **Mirjano Valenčič** in načelnikom Upravne enote Postojna **Markom Bašem**.

Pogovarjali so se o aktualnih temah in poslovanju upravnih enot v prihodnosti. ■

Mira Prevec @ arhiv UE Cerknica

JP Komunalna
Cerknica d.o.o.

Javno podjetje (JP) Komunalna Cerknica, d. o. o.,
objavlja prosti delovni mesti:

**VODJA ENOTE
RAVNANJA Z ODPADKI**

in

**MONTER
VODOVODNIH NAPRAV.**

Kandidati lahko pošljejo prošnjo
za obe razpisani mesti vključno
do 9. 3. 2022.

Več informacij na www.komunalna-cerknica.si

Hidroizolacije

Lesene konstrukcije
nadstreški, lesene terase in fasade

Krovstvo, kleparstvo in tesarstvo
poševne, ravne in zelene strehe

MGing

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green roof

22. redna seja občinskega sveta

Predlog prvega rebalansa za leto 2022, ki so ga svetniki potrdili na svoji 22. redni seji 3. februarja, je bil predlagan zaradi potrebnih sprememb na prihodkovni in odhodkovni strani proračuna ter uskladitve ocene stanja prenosa sredstev iz preteklih let, ki so ostala zaradi neizvedenih ali delno izvedenih investicij v letu 2021.

Pomembno je, da se z rebalansom ocenjeno zadolževanje z 1.800.000 evrov zmanjšuje na 1.500.000 evrov. Razliko med načrtovanimi prihodki in odhodki bo občina delno pokrila s presežkom preteklih let, delno pa z zadolževanjem.

Predlog rebalansa 1 za leto 2022 predvideva prihodke v višini 13.696.881 evrov oz. 0,53 odstotka višje prihodke glede na že sprejeti proračun. Predvideva se odhodke v višini 17.527.912 evrov, kar je za 3,4 odstotka več glede na sprejeti proračun. Davčni, nedavčni, kapitalski prihodki ostanejo nespremenjeni. So pa v rebalansu upoštevani za 72.037 evrov višji transferni prihodki, saj je EKO sklad predvidena sredstva za sofinanciranje izobraževalno-interpretacijskega objekta ob Cerkniškem jezeru v letu 2021 nakazal šele v drugi polovici januarja letos.

Pri investicijah se bodo načrtovani odhodki povečali na račun projektov Dom na Slivnici, Dom zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom Rakek; širitve pokopališča v Cerknici, kanalizacije Selšček in Begunje pri Cerknici itd. za skupno 365.000 evrov. Investicijski transferji rebalansa 1 zajemajo odhodke v vrednosti 221.000 evrov in bodo namenjeni nakupu gasilskega vozila in sofinanciranju nakupov gasilskih vozil.

Spremembe na odhodkovni ravni se nanašajo na povečanje sredstev za nabavo opreme civilne zaščite in vzdrževanje gasilskih domov in opreme v višini 19.427 evrov, zaradi nove proračunske postavke za subvencioniranje varstva otrok s posebnimi potrebami pa so se tekoči transferi zvišali za 10.000 evrov. Svetniki so namreč poleg rebalansa potrdili tudi Odlok o subvencioniranju varstva otrok s posebnimi potrebami, s katerim bo lahko občina staršem pomagala s 50-odstotnim sofinanciranjem varstva otrok med vikendi in počitnicami. Ker gre za nadstandardni program, ki ga Ministrstvo za šolstvo ne sofinancira, je občina naproti stopila staršem, ki bodo subvencije deležni na podlagi izpolnjevanja pogojev in vložene vloge.

Na seji je bil po skrajšanem postopku potrjen tudi Odlok o ureditvi javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali na območju občine Cerknica. Občina Cerknica je imela skrb za zapuščene živali do sedaj urejeno s pogodbo z zavetiščem Oskar iz Vitovelj, po sprejemu odloka pa bo javno službo zagotavljalo Zavetišče Ljubljana, ki je lani izboljšalo prostorske pogoje in bo tako lahko zagotavljalo

namestitve za več živali, tudi iz drugih občin. »Glede na to, da bo Zavetišče Ljubljana v novih prostorih poleg osnovne naloge zavetišča omogočalo tudi razvoj središča za obravnavo širše problematike odgovornega skrbništva ter dobrobiti hišnih živali in izobraževanje ter usposabljanje mladih strokovnih kadrov pa tudi zainteresirane javnosti, in glede na pozitivne izkušnje občin, ki s tem zavetiščem že sodelujejo, menimo, da Zavetišče Ljubljana lahko zagotovi ustrezno izvajanje obvezne javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču z območja občine Cerknica,« je zapisano v obrazložitvi odloka.

Na dnevnem redu februarske seje so bili tudi elaborati o oblikovanju cen za oskrbo s pitno vodo, za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in za ravnanje s komunalnimi odpadki. Kljub vsesplošni druginji pa veseli dejstvo, da na položnicah uporabnikov ne bo bistvenih sprememb. Vse nove predračunske cene kažejo, da se skupni znesek, ki ga bo plačal posamezni uporabnik, bistveno ne spreminja, uskladitev pa je potrebna zaradi razlik med potrjeno in obračunsko ceno v preteklem obračunskem obdobju, ki se v elaboratu upošteva pri izračunu predračunske cene za naslednje obdobje.

Svetniki so v drugi obravnavi potrdili tudi Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja MR 05/1 v Martinjaku, ki pa v primerjavi z nekaj minimalnimi spremembami s strani nosilcev urejanja prostora do drugega branja ni bil deležen bistvenih vsebinskih sprememb. Približno 40 parcel bo tako namenjenih stanovanjski gradnji in mirni poslovni ali storitveni dejavnosti.

Uradno odprtje novega mostu

17. februarja je župan **Marko Rupar** skupaj s predsednico Krajevne skupnosti (KS) Grahovo **Ivanko Logar** prerezal trak čez obnovljen most med Lazami in Gorenjim Jezerom. Po prenovi je most varnejši, hkrati pa z lesenimi elementi lepo sovпада z naravnim okoljem. Župan je napovedal, da bosta sanacijo dočakala tudi druga dva mostova na Cerkniskem jezeru. Direktor Notranjskega regijskega parka **Matevž Podjed** je izpostavil, da je obnova mostu pomembna tudi z vidika celovitega upravljanja s prostorom. Ivanka Logar se je v imenu KS Grahovo zahvalila za izvedbo projekta. Krajše slovesnosti so se udeležili tudi poslanka **Iva Dimic**, direktorica občinske uprave Občine Cerknica **Irena Zalar**, člani KS Grahovo in predstavniki izvajalcev. ■

V mesecu marcu praznujemo dan žena in materinski dan, ki nas opominjata na pomembno vlogo žensk in mater v družbi in hkrati opozarjata, da se jim velikokrat še vedno godi krivica in niso obravnavane tako, kot bi si zaslužile in želele. Čestitke ob dnevu žena in materinskem dnevu in hvala vam za doprinos. Vabim vas, da praznujete tudi z udeležbo na priložnostnih dogodkih v Kulturnem domu Cerknica, ki ju je podprla Občina Cerknica.

Župan Marko Rupar

DOBROTE IZ DOMAČEGA KRAVJEGA MLEKA

Kmetija
MIHELČIČ

*Domači sir, jogurt, skuta,
maslo, kruh, rezanci,
sirovi štruklji in še marsikaj.*

NA CERKNIŠKI TRŽNICI
VSAKO SREDO MED 8.00 IN 12.00
TER VSAKO SOBOTO MED 8.00 IN 12.00.

VSAK DAN SVEŽE MLEKO IZ
MLEKOMATA NA TRŽNICI!

031 632 543

kmetija.mihelcic

KMETIJA MIHELČIČ, GRAHOVO 2B, 1384 GRAHOVO

HEJ, MLADI BRALEC,
GREŠ Z MANO
V KNJIŽNICO?

**Z ŽABICO
V KNJIŽNICO**

OB IZPOSOJI KNJIG
S SVOJO
ČLANSKO IZKAZNICO

V KATERIKOLI ENOTI
KNJIŽNICE JOŽETA UDOVIČA CERKNICA

DOBIŠ
NALEPKO.

KO BO
VSEH SEDEM ŽABIC
NA LOKVANJIH,

PREJMEŠ
DARILCE.

REGA - KVAK - KVAK -
GREMO BRŽ BRAT!

KNJIŽNICA

*Zbiranje nalepk je namenjeno otrokom do 15. leta

Avtorica: **Polona Otoničar Pajk** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Škodni vpliv divjadi in velikih zveri

Kljub temu da je bilo v preteklem letu pomanjkanje sadja in nekaterih drugih plodov, škoda, ki jo povzroča divjad, glede na desetletno obdobje po poročanju Lovske družine (LD) Cerknica ni narasla. Kmetje se lahko pred divjadjo in velikimi zvermi tudi obvarujejo.

Poškodbe gozdne podrasti

»Najpogostejše poškodbe v gozdu so poškodbe gozdnega mladja, ki jih z objedanjem povzroča zlasti rastlinojeda parkljasta divjad. Nekoliko manj pogoste so poškodbe mladih dreves zaradi lupljenja in obgrizovanja njihove skorje. Pojavljajo se tudi poškodbe zaradi drgnjenja drevesc z rogovjem,« mi pove **dr. Matija Stergar** iz Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS).

Me pa sogovornik pouči, da je pri govoru o tem, katere vrste škodo povzročajo živali v gozdu, najbolj nepristransko uporabljati izraz poškodbe v gozdovih: »Škoda je ekonomski pojem in kot taka škoda v gozdu ni natančno opredeljena. Deloma je to posledica tega, da so vplivi živali na rastlinstvo (zlasti v gozdu) del normalnega delovanja ekosistema. Zato je bolj nepristransko uporabljati izraz poškodbe v gozdovih.« Lastnik gozda se, ko ugotovi, da mu je žival povzročila škodo, lahko obrne na lokalnega revirnega gozdarja: »Z njim se lahko pogovori o možnostih zaščite gozdnega mladja pred vplivi divjadi.« Ima pa tudi druge možnosti: »Lastniki gozdov lahko s svojimi predlogi sodelujejo tudi na javnih obravnavah in javnih razgrnitvah v postopku priprave gozdnogospodarskih in lovskoupravljaljskih načrtov. O morebitni neposredni odškodninski odgovornosti pa se morajo pogovoriti z lokalnim upravljavcem lovišča.«

Škoda izrazito ne narašča

Lovska družina Cerknica v svojem lovišču upravlja skladno s predpisanim lovskoupravljaljskim načrtom tako z veliko kot malo divjadjo. »Lovska družina Cerknica ima sklenjeno koncesijsko pogodbo za sredogorsko lovišče, ki ima 4.571,70 ha skupne in 4.326,53 ha lovne površine. Od velike divjadi prevladujejo jelenjad, srnjad in divji prašič, pri mali divjadi pa lisica, zajec, jazbec, kuna belica, raca mlakarica, sraka, šoja in siva vrana. V zadnjem času pa je vse pogostejši

Kmetom so na območju pojavljanja velikih zveri omogočene subvencije za varovanje z elektroograjami in elektromrežami, pastirji in pastirskimi psi.

» **Območje Upravne enote Cerknica sodi med območja, kjer se velike zveri pojavljajo.**«

tudi šakal,« pove **Andraž Opeka** iz LD Cerknica. »Velike zveri, rjavi medved, volk in ris, so zavarovane živalske vrste in z njimi upravlja država, v primeru izdaje odločbe za odvzem pa za njeno izvršitev poskrbi dotična upravljavka lovišča ali interventna skupina ZGS. Za škodo po divjadi na lovni površinih je odgovorna upravljavka lovišča, za škodo po zavarovanih vrstah pa država, z izjemo šakala, ki je postal lovna vrsta šele predlani in še pet let po uvrstitvi med lovne vrste po njem plačuje škodo država,« nato razloži.

Kljub lanskemu pomanjkanju sadja in druge hrane za živali pa škoda ni izrazito narasla, pove sogovornik: »Leto 2021 je bilo zaradi spomladanske pozebe neugodno za divjad, saj plodonošno drevje ni obrodilo. Ni bilo jabolk, hrušk, sliv, pa tudi ne žira in želoda ter ostalih divjih plodov in gozdnih sadežev. To je predvsem divje prašiče prisililo, da so prerili več travnikov, kjer smo v letu 2021 beležili porast, na ostalih kulturah pa nismo opazili večjih odstopanj glede na zadnje desetletno obdobje.« To potrdi tudi Matija Stergar iz ZGS. »Popis objedenosti gozdnega mladja v letu 2020 je v nekaterih delih Slovenije pokazal celo zmanjšanje obsega poškodb glede na pretekle popise. Seveda pa so lokalni trendi lahko tudi različni.«

Zaščitna sredstva

»Cerkniški lovci s kmeti odlično sodelujemo, saj nas večina lovcev ravno tako izhaja iz kmetij in se med seboj poznamo in nas vežejo tudi prijateljske vezi. Če parkljasta divjad dela škodo na poljščinah, vsem, ki so zainteresirani in nam javijo, na naše stroške priskrbimo kemično odvrtačno sredstvo Arbin; če divji prašiči razrijejo laze v gozdovih ali košenine na poljih, te zmulčimo in ponovno zasejemo s travno mešanico,« pove sogovornik. Poleg naštetega imajo v LD Cerknica usposobljene cenilce. »Ti ocenijo škodo na kulturah, nato pa se skladno s cenitvijo oškodovancem izplača finančno nadomestilo za izpad pridelka,« pove sogovornik. Vse pogosteje izvajajo tudi odlove male divjadi: »Predvsem lisic, jazbecov in kun v naseljih, pa tudi sivih vran, seveda vedno po odločbi inšpektorja, saj so naselja in ceste nelovne površine.«

Andraž Opeka opazuje, da so se v lovišču LD Cerknica umirili napadi zveri na rejne živali. »Čedalje pogosteje pa opazamo, da volk uspešno lovi jelenjad predvsem v predelu jezera, kjer smo v letu 2021 beležili velik porast izgub jelenjadi,« nato pove. »Vsa divjad ima tudi lovno in varstveno dobo, torej obdobje, ko se je ne lovi in lahko mame v miru polegajo in vzgajajo svoje mladiče. V zadnjem času beležimo manjši porast populacije pri jelenjadi, kjer se posledično povečuje tudi poseg v populacijo, divji prašič drži konstanto, srnjad pa je trenutno v krizi in je njen stalež že nekaj let v upadanju,« razloži.

Preventivni ukrepi države

Kmetijska svetovalna služba Cerknica s sedežem v Cerknici deluje na območju treh občin: Cerknica, Bloke in Loška dolina. Območje obsega 483 km² površine in zajema celotno območje Upravne enote Cerknica. Kmetijska svetovalka **Magda Doles**, dipl. inž. agr. in hort., mi pove,

da so kmetom na območju pojavljanja velikih zveri omogočene subvencije za varovanje z elektroograjami in elektromrežami, pastirji in pastirskimi psi.

Prvi zaščitni ukrep, za katerega se lahko odloči kmet, je varovanje črede z visokimi premičnimi varovalnimi elektromrežami: »Ograja mora biti zgrajena iz visokih elektromrež, višine vsaj 160 centimetrov, ter biti pod električno napetostjo najmanj 5 kV ves dan, podnevi in ponoči, tudi ko živali niso v njej. Živali je treba zjutraj spustiti iz nočne ograde, zvečer pa jih ponovno zbrati na pašniku in zapreti v ogrado,« razloži Magda Doles. »Kmetje se zelo malo odločajo za ta ukrep, vsaj mi imamo takšne izkušnje.

» V zadnjem času pa je vse pogostejši tudi šakal.«

Prva težava je v tem, da mora kmet predložiti načrt ureditve pašnika in paše z vsemi podatki o tem, kje bo kaj postavljeno: voda, dokrmiljenje, koliko bo čredink ipd. Ta dokument naredi naš pravno usposobljen strokovnjak. To seveda nekaj stane in kmete to odbije. Druga težava pa je v tem, da se mora kmet udeležiti izobraževanja, kar je nekaterim odveč,« pove sogovornica. »Mora pa kmet, ki uveljavlja plačilo za zahtevo, zagotavljati povprečno letno obtežbo z živino od 0,2 do 1,8 GVŽ travojedih živali na ha kmetijskih površin. Mora tudi voditi prek predpisanih obrazcev evidence o delovnih opravilih, iz katerih je razvidno, kdaj in na kateri površini sta potekali košnja in paša ter kdaj je bila

postavljena oziroma prestavljena ograja, zgrajena iz visokih elektromrež,« doda Magda Doles.

Drugi ukrep je varovanje črede ob prisotnosti pastirja: »Zahteva je namenjena rejcem, ki želijo izboljšati varovanje svojih čred pred napadi velikih zveri z neposrednim varovanjem črede, ker drugi načini varovanja zaradi specifične terena, ki ne omogoča postavitve ustreznih ograd za celodnevno pašo, niso učinkoviti,« nadalje razloži. »Tudi pri tem ukrepu mora kmet voditi evidence o delovnih opravilih, iz katerih je razvidno, kdaj in na kateri površini so se pasle

Velike zveri, med njimi tudi rjavi medved, so zavarovane živalske vrste in z njimi upravlja država.

živali, in hraniti načrt ureditve pašnika in paše,« doda sogovornica. Tretji zaščitni ukrep pa je varovanje črede s pastirskimi psi. Pri tem me sogovornica pouči, da je zahtevana prisotnost vsaj treh pastirskih psov. Glede na izkušnje opazuje, da se tudi za ta ukrep kmetje malo odločajo; treba je najprej pse usposobiti, izšolati, potem pa še skrbeti za njihovo hrano. Ta ukrep od nosilca prav tako zahteva vodenje evidence o delovnih opravilih, načrt ureditve pašnika in paše, dodatno pa še dokazilo, da so pastirski psi cepljeni. »Niso pa ti ukrepi subvencionirani na vseh območjih, a območje Upravne enote Cerknica sodi med območja, kjer se velike zveri pojavljajo,« še pove sogovornica.

Slovenija kvačka!

V zadnjih nekaj mesecih so se v okviru projekta Slovenija kvačka, katerega pobudnica je **Jadranka Smiljič**, po vsej Sloveniji kvačkali občinski grbi. Sodelovalo je kar 211 kvačkaric in en kvačkar, ocenjujejo pa, da so pri projektu porabili približno 560 kg volne. Koliko ur dela je bilo vložnega, pa je še težje prešteti.

Sanja Habjanič z Rakeka je kvačkala grb občine Cerknica, za kar je porabila 100 ur. 31. januarja ga je predala županu **Marku Ruparju**, ki je akcijo, s katero se poteguje tudi za Guinnessov rekord, z veseljem podprl. Prepričan je, da je prav, da se ohranja tradicijo ročnih del in starih znanj. Na podatek, ali bo njihov dosežek vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov, pa kvačkarji še čakajo. www.cerknica.si Ljubo Vukelič

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim.

Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami.

V februarju so 90. rojstni dan praznovali **Stanislava Slokar** iz Cerknice, **Terezija Korošec** s Kožljeka in **Marija Primožič** od Mahnetov.

Nagradno vprašanje

V februarški številki smo vam zastavili nagradno vprašanje, kako je naslov zbirke pesmi iz Loške doline, ki jih je zbrala Fani Truden, izdali pa Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD), Območna izpostava Cerknica; Kulturno društvo Notranjska in Založba ZRC. Pravičen odgovor se glasi: »Smo slišali ptičice peti«. **Lanu Medenu** in **Niki Zakrajšek**, ki sta pravilno odgovorila in smo ju izžrebali, Območna izpostava JSKD Cerknica poklanja zbirko pesmi iz Loške doline.

Velikonočni prtički

Vabimo vas, da nam do 20. marca pošljete fotografije starih velikonočnih prtičkov za žegen in zraven pripišete še nekaj stavkov o prtičku, če kaj veste o njegovem nastanku, izdelovalki, če ga spremlja zanimiva zgodba ... Nekaj najstarejših in najzanimivejših velikonočnih prtičkov bo objavljenih v Slivniških pogledih meseca aprila v rubriki Notranjska, obujena in dragocena. Že vnaprej se zahvaljujemo za sodelovanje!

Pomlad Poletje

KUPONČEK

7€ ob nakupu nad 50€

Anti age nege

+ frakcionirana radiofrekvenca > **GRATIS!**

Aquapeel 85€ **65€**

Coolift, Dermaceutic kemični piling **-10%**

Nega obraza

+ strojna limfna drenaža telesa > **GRATIS!**

Masaža telesa 50 min

+ savna 1 oseba / 2 uri **40€**

Paketi za oblikovanje telesa **-20%**

(6x kavitacija, RF, vacuslim, maderoterapija, cryo, lipo laser, strojna limfna drenaža)

Telovadba pri Andreji > **GRATIS!**

* vsaki stranki oblikujemo paket po želji

Paket savna 6x

+ 1x masaža hrbta 25 min > **GRATIS!**

Gelish permanentno lakiranje **-15%**

Polygel podaljševanje nohtov **39€**

Laminacija obrvi **37€**

Pokličite: 031 549 385 • www.andifit-svarog.si

Rihtar d.o.o. Parizanska 20, 1380 Cerknica andi.podobnik@gmail.com

Valentinova pozornost

V DEOS, Centru starejših Cerknica smo 14. februarja praznovali valentinovo, ki je širom sveta znano kot dan zaljubljenih. Smo pa v našem centru mnenja, da ta dan ni namenjen samo zaljubljenecem, temveč vsem tistim, ki se imajo radi. Naši stanovalci se strinjajo tudi s tem, da se moramo imeti radi vsak dan, ne samo na valentinovo. Naš pisatelj Tone Pavček je zapisal: »Sreča je! V majhnih stvarih, toplih ljudeh, v stisnjenih dlaneh.« Da se naši stanovalci počutijo čim bolj domače in prijetno, se zaposleni trudimo sleherni dan, vseeno pa se na tak poseben praznik še dodatno potrudimo. Zato smo na dan zaljubljenih med stanovalce in stanovalke delili prisrčno valentinovo pozornost in objeme, polne ljubezni. Stanovalci so bili majhne pozornosti zelo veseli, še bolj pa so se razveselili ljubečih objemov. Anja Purkart Gordana Crepulja

Avtor: **Gregor Mišič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Florjan Žnidaršič

Smer njegove poklicne poti je zasukala šolska praksa. Učil se je v priznani ljubljanski restavraciji JB, lastnik in »chef« Janez Bratovž pa ga je ob dobrem delu nagradil in za pol leta poslal na izobraževanje v eno od italijanskih vrhunskih restavracij. V poklicni karieri je izkusil kar nekaj priznanih slovenskih restavracij, trenutno pa ponovno kuha v JB, kjer je pomemben član kuharske ekipe.

Florjan Žnidaršič jedi pripravlja na način, nekoliko drugačen od običajnega. Avtorske jedi so znotraj enega obroka razdeljene na šest ali več – pogosto celo na deset ali dvanajst enot/jedi (hodov), količine posamezne jedi pa je opazno manj kot pri vsakdanji pripravi hrane. »Ampak bistvo ni v količini, temveč v okušanju in uživanju v hrani,« pravi Florjan. Tak način dela od obiskovalca restavracije zahteva naročanje obiska, saj je večina sestavin sveža. »Ti naročiš toliko rib, kolikor jih boš porabil prihodnji dan,« pojasni Florjan. Hrana, ki jo pripravljajo, je v osnovi precej domača.

Delo v restavraciji s ponudbo avtorskih jedi, v angleščini imenovane tudi »fine dining« ali vrhunska restavracija, zahteva precejšnjo usklajenost cele ekipe – kuharjev in njihovega vodje. Čeprav se pod jed podpiše vodja kuhinje in tudi stoji za tem, ima posamezen kuhar pomemben vpliv, kako bosta končna jed in celoten meni izpadla. Kuharji znotraj take ekipe sicer sledijo navodilom in receptom vodje, vendar mu redno dajejo predloge in ideje, hkrati pa razvijajo lastna znanja, sposobnosti in ustvarjalnost. »Cilj je, da začutim »chefa« in da znam ustvarjati in razmišljati podobno kot on,« se zdi Florjanu ena pomembnejših lastnosti kuharja. Pri pripravi jedi je že od nekdanj natančen. Pravi, da sta za dobrega kuharja zelo pomembni tudi urejenost in čistost. Trenutno dela pet–šest dni tedensko, urnik dela je izmenjujoč – dopoldne, popoldne ali pa celodnevno. »Včeraj (v petek) sem delal npr. od desete ure dopoldne do desete ure zvečer.«

V svoji karieri je Florjan izkusil tudi manj prijetno plat kuharskega poklica. Takrat ko je dnevne, tedenske in mesečne delovne obremenitve preveč, vodenje ekipe kuharjev in njihova usklajenost pa sta manj primerna, odnosi zaradi takih razmer niso najboljши. Bila so obdobja, ko je Florjan v kuhinji mesečno preživel tudi po en delovnik in pol, mesečno včasih tudi po 300 ur: »Počutil sem se preveč obremenjenega. Če preveč delaš, je slaba energija, temu primeren odnos gojiš do drugega sodelavca, ki je prav tako utrujen ... Lahko pride do konflikta. Ko je bilo v takih trenutkih vsega preveč, sem dal odpoved. Sedaj se trudim delati drugače. V službi dam pogosto sto procentov, pa tudi sekiram se. Priprava hrane je odgovorno delo, zato so usklajenost celotne ekipe in urejeni odnosi ključni.«

Idej za samostojno pot v lokalnem okolju v bližini Cerkniškega jezera Florjanu ne manjka, vendar tako pot

jemlje kot izredno zahtevno. Ne gre le za pripravo hrane, poskrbeti je treba tudi za primerno postrežbo, organizacijo dela in oglaševanje. Zaveda se, da je treba način priprave hrane in ponudbo prilagoditi okolju, še vedno pa zagovarja butičnost, avtorske jedi in način predhodnega naročanja. Razmišljal je tudi o predstavitvi lokalne hrane kot ponudbi na način »ulične hrane« (»street food«). »Tudi hrana enega krožnika je lahko dobro pripravljena. Če narediš npr. top sendvič, ga boš prodal.« Florjanu se zdi pomembno, da kupec vidi neko nadgradnjo običajne hrane. Razmišlja, da bi tako hrano lahko nudil s tovarnjačkom ob jezeru. Ena izmed idej ponudbe je tudi kuhanje vrhunske hrane na domu – kuhar tako sestavi npr. pethodni meni in ga pripravi pri naročniku doma. Čar take kuhinje je, da se kuhar in gosti počutijo domače in ob hrani dejansko uživajo. Želja po samostojni profesionalni poti je pri Florjanu sicer vedno prisotna, vendar meni, da trenutno še ni čas za tak izziv.

»Večina ljudi, ki gre v gostinstvo, dela tudi po petnajst ur na dan. Marsikdo si za tak način dela pomaga tudi z določenimi substancami. Zdi se mi, da se veliko kuharjev zaradi neuspešnega spopadanja s stresom zapije, doživi lahko tudi živčni zlom. Moje bistvo je, da ne pride do nezadovoljstva in preutrujenosti. Pri vsakem poklicu, vključno s kuhanjem in pripravo hrane, je izredno pomembno, da ne pozabiš nase,« poudari Florjan.

Območno tekmovanje v šahu 2022

☞ ☒ Mario Žnidaršič

V soboto, 5. februarja, je v Starem trgu pri Ložu v prostorih tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva potekalo območno tekmovanje invalidov v šahu – posamezno v organizaciji Medobčinskega društva invalidov (MDI) Cerknica-Loška dolina-Blake.

Sodelovali so člani iz Društva invalidov (DI) Postojna, DI Koper, MDI Kamnik, MDI Radovljica, MDI Ljubljana Moste-Polje, DI Tržič in MDI Domžale. V zelo močni konkurenci so nastopili tudi naši člani MDI Cerknica-Loška dolina-Blake v sestavi: **Nedeljko Savič**, **Aleksander Jarič** in **Boško Trivunčević**. Najuspešnejši je bil šahist **Metod Simičak** iz MDI Kamnik, drugo mesto je osvojil naš član Boško Trivunčević (MDI Cerknica), tretje mesto pa je zasedel Vladimir Kodrič (DI Koper). ■

Mini Pa*leta razstavlja v Galeriji Krpan

☞ ☒ Jernej Dolničar

Po koronskem premoru smo novembra 2021 končno začeli likovne delavnice. A ne za dolgo. Delo smo morali za tri tedne prekiniti, saj je »fantom« udaril še drugič. Kljub temu nam je uspelo izpeljati delavnice in razstavo. V mehurčku je izmenično sodelovalo trinajst udeležencev. Urili smo se v slikanju na platno, kolažni tehniki, lepljenkah in pirografiji ter na koncu še v sladkorni tehniki, ko smo se basali z bomboni, napolitankami in piškoti. Najbolj pa smo bili veseli, da nam je uspelo postaviti razstavo, ki je bila februarja na ogled v Galeriji Krpan. Komaj čakamo, da pride pomlad tudi za našo dejavnost. Takrat bomo spet uživali na čudovitem vrtu naše galerije, saj bomo začeli spomladanske delavnice in izpeljali naš tradicionalni projekt Čebela se predstavi, ki bo predvidoma v soboto, 21. maja. ■

Pohod po Vipavskih brdih

☞ ☒ Štefka Šebalj Mikše

Sredi februarja smo se planinke in planinci Planinskega društva Cerknica namenili k spoznavanju Vipavskih gričev. V Erzelju smo krenili po tematski poti z oznako kačjega pastirja. S hriba svetega Petra smo se, skozi gozd, podali v dolino potočka Geršak. Iz doline proti Taboru smo postali pri znamenju na Popotniku iz leta 1891, ki ima številne slovenske napise. Pri obeležju partizanski bolnici Vera, pri Kebetovem vinogradniškem zavetišču, je bil razgledni Tabor že bližji. Okrog cerkve svetega Mihaela smo pogled usmerili na vse strani. Lepi razgledi so se nam nudili tudi na sosednjem vrhu Obelunec s cerkvijo Marije Snežne. Pot nas je vodila v slikovito vas Goče, kjer smo postali pri rojstni hiši prvega slovenskega zvonoslovca, prof. Ivana Mercine. Na Goškem prevalu nas je počakal avtobus in zadovoljni smo odšli domov. ■

Dan spomina je dober dan

☞ Ana Knez in Nika Ivančič ☒ arhiv STEG

Skavti po celem svetu vsako leto 22. februarja praznujemo dan spomina. Na ta dan se spomnimo rojstnega dneva ustanovitelja skavtov, ki je bil lord Robert Baden Powell, in njegove žene Olave. Praznik skavti obeležujemo v skavtskem duhu, z opravljanjem dobrih del. Letos smo praznovanje začeli že 1. februarja, ko se je začela akcija Dan spomina v okviru skavtskega projekta IZZIVAJ-UŽIVAJ! Po celi Sloveniji smo skavti postavili več kot 120 točk, ki so jih naši skavti, njihove družine in čisto vsi, ki so si zaželeli malce svežega zraka, lahko tudi obiskali. Tudi v naši občini smo postavili štiri točke, ki so bile na Slivnici, Starem gradu, Stražniku in v okolici Cerkniskega jezera. Da bi izkušnjo v naravi še popestrili, so pohodniki na točkah prejeli še lepo misel in kratek izziv. ■

Z VGC Cerknica aktivno v pomlad

V Večgeneracijskem družinskem centru (VGC) Cerknica spet začenjamo nekatere dejavnosti v živo. Od konca februarja vsak ponedeljek, sredo in petek od 18.00 do 19.00 v prostorih VGC Cerknica, na Čabranski 9, za avtobusno postajo v Cerknici poteka telovadba z Gordano. 14. marca bomo v VGC začeli izvajati tečaj uporabe pametnih telefonov za starejše in računalniški tečaj. Tečaj uporabe pametnih telefonov bo potekal ob ponedeljkih od 9.00 do 10.30, računalniški tečaj pa ob sredah od 9.00 do 11.00. Če bo prijav veliko, bomo oblikovali več skupin. Redne jezikovne tečaje angleščine, francoščine, nemščine in slovenščine za tujce še vedno izvajamo prek aplikacije Zoom. Nadaljujemo tudi brezplačna spletna predavanja. V sredo, 9. marca, ob 18.00 organiziramo predavanje z naslovom Krepitev imunskega sistema. Predavateljica je vodja združenja Za zdravje človeka in narave, urednica spletnega portala Zazdravje.net ter soavtorica več kot 20 knjig na temo življenja z naravo in zdravilne moči rastlin **Sanja Lončar**. V sredo, 13. aprila, ob 17.30 v sodelovanju z Veva – spletno šolo za starše – organiziramo predavanje Vzgoja malčkov. Predavala bo defektologinja in specialna pedagoginja **Jasna Trapečar Pavšič**. Za prijavo na vse omenjene dejavnosti ter dodatne informacije o tečajih in predavanjih nam lahko pišete na družinski.center.cerknica@gmail.com. Spremljajte tudi našo Facebook stran, kjer objavljamo aktualne dogodke in dejavnosti v VGC Cerknica. ■

Ko popki se odpirajo

Liza Vipotnik @ Ljubo Vukelič

Po dolgem zatišju bodo letošnji začetek pomladi ponovno oznanili tudi člani Društva notranjskih Kulturnikov Krpan Cerknica. Zares dolgo tradicijo beleži razstava z naslovom Ko popki se odpirajo. Razstava, ki ponazarja pomlad in nov začetek, še nikoli ni bila tako primerno umeščena v čas in vsesplošno dogajanje. Hrepenenje po novem, svežem in pozitivnem dojemanju tega sveta se v umetnosti zagotovo izraža na najbarvitejši način tudi takrat, ko so barve močno zasenčene ter forme izkrivljene. Neodvisno od likovnih tehnik in zornega kota opazovalca bo razstava Ko popki se odpirajo prinesla pomlad, ki se rojeva v glavah in dušah notranjskih kulturnikov. Odprtje razstave bo v četrtek, 17. marca, ob 18.00 na vrtu Galerije Krpan v Cerknici. Razstava bo na ogled do 3. aprila vsak četrtek in petek od 17.00 do 19.00 ter ob sobotah od 10.00 do 13.00. Urnik velja tudi za Krpanovo prodajno galerijo, ki poleg notranjskih likovnih umetnikov in kulturnikov zastopa tudi široko paleto lokalnih rokodelcev, ki se predstavljajo z izdelki najrazličnejših tehnik in materialov, vsem pa sta skupni izvirnost in visoka ustvarjalna vrednost. Še vedno verjamemo, da Krpanova prodajna galerija predstavlja pomembno ponudbo mesta, predvsem takrat, ko iščete darilo ali pa unikatne spominke iz dežele, ki se razprostira okoli Cerkniskega jezera.

Naj si za zaključek izposodim besede velikega gledališkega igralca in srčnega Krpanovca Borisa Kralja, ki je v uvodniku za katalog članov društva davnega leta 1991 zapisal, da vsi črpajo iz istih korenin, pa vendar so popki in cvetje na vsakem stebelu drugačni. To so Krpanovci, to je Galerija Krpan. Paleta različnih barv, različnih oblik, različnih zvokov različnih besed in glasov. Pridite in se prepričajte! Veseli vas bomo! ■

Marčevska Petka

Maša Simčič

Center za mlade (CZM) Petka tudi marca deluje po skrajšanem urniku. Vsak dan od 14.00 do 16.00 je čas za domače naloge in učenje, do 17.00 pa se igramo in pogovarjamo. Ko organiziramo dejavnosti in redne tečaje, se urnik nekoliko podaljša. Ob sredah od 17.00 do 18.00 ponavljamo angleščino z učenci od 5. do 7. razreda. Ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00 izvajamo novo tedensko dejavnost Tečaj slovenščine za učence priseljence. Starše priseljence vljudno vabimo, da svoje otroke ob težavah s slovenščino napotijo na naš tečaj. Poleg vadenja jezika bomo spoznavali tudi slovensko kulturo in navade, naučeno pa bomo utrjevali z igrami in pogovorom. Za informacije in prijave nam pišite na center.petka@gmail.com. Na pustni torek, 1. marca, smo z učenci izvedli delavnico Pustna ustvarjalnica v Petki, otroci so lahko izdelali raznovrstne pisane maske po svoji izbiri ter z njimi okrasili center ali jih vzeli domov za spomin. Zaradi negotovih epidemioloških razmer v času zimskih počitnic nismo izvajali počitniškega varstva. Ker se ukrepi počasi sproščajo, napovedujemo počitniško varstvo med prvomajskimi počitnicami. Za več informacij o dejavnostih v CZM Petka spremljajte našo Facebook stran. ■

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Od spodnjega perila do poličnika

Joži Mele je varuhinja družinskih vezenin treh žensk: Marije Klammer (rojena Tavželj), Matilde Mele (rojena Klammer) in Antonije Turk (rojena Caserman). Ohranjene so tako vezenine na oblačilih kot tudi na stanovanjski opremi. Pri širjenju veziljskega znanja je veliko pripomoglo takratno osnovno in nadaljevalno šolanje.

O Bločanki, šivilji **Mariji Tavželj**, poročena Klammer (1878–1960), smo v eni prejšnjih številčk že pisali. Leta 1904 se je poročila z Martinom Klammerjem, poslovojem v tovarni eteričnega olja v Dolenji vasi. Njena hči, učiteljica **Matilda Klammer**, poročena Mele (1913–1988), je obiskovala šestrazredno ljudsko šolo v Cerknici, kjer so imeli v učnem načrtu ročno delo. Leta 1928 je zaključila štirirazredno Notranjo uršulinsko meščansko šolo v Ljubljani, kjer so tudi poučevali ročna dela. Prav tako je bila gojenka zasebnega ženskega učiteljskega uršulink v Škofji Loki. Iz spričevala za šolsko leto 1929/30 je razvidno, da je pod obveznimi učnimi predmeti navedeno žensko ročno delo, ki ga je opravila z odliko. Po drugi svetovni vojni se je poročila z avtomehanikom Antonom Meletom.

Posteljina, kombineža (spodnja srajca)

Spodnja srajca s čipko, mere 84 x 92 cm, 16 cm dolge naramnice

Marija Tavželj, Matilda Klammer in **Antonija Caserman**, poročena Turk (1907–1978), so si naredile bale, ki so vsebovale več rjuh, prevlek za odejo (kapna za kout'r) in blazin (poušt'r), spodnjih srajc itd. Nekatere prevleke prinašajo monograme. **Joži Mele** je povedala tudi o najdbi: »Na Meletovi podstrehi sem našla klekeljnčke, povsterček, košek ... Kdo je bila mojstrica, ki je klekljala, ne morem ugotoviti.« Zelo zanimivi sta spodnja srajca

in prevleka za prešito odejo, ki imata kvadratno oblikovane klekljane vložke z motivom kolc, všite v kapno in kombinežo. Marija Makarovič je navedene izdelke z idrijsko čipko datirala pred prvo svetovno vojno. Torej je možno, da jih je naredila Marija Tavželj, poročena Klammer.

Prevleka za prešito odejo na gumbce s čipko, mere 140 x 194 cm

Nadrobnost skrbno izdelane čipke s kapne in kombineže (© Katarina Skuk)

Izvezena prevleka za prešito odejo na gumbce, mere 140 x 184 cm

Prevleka za blazino iz belega bombažnega strojno tkanega platna je pravokotno krojena, okrašena z belo vezenino: prevladujoče luknjice prekrivajo kvadrati, katerih stranice obkrožajo polkrožno vezeni zobci. Skrbno izdelano vezenino, vezeno po predlogi izpred druge svetovne vojne, je naredila Matilda Klammer.

Prevleka z monogramom M(atilda) K(lammer) z merami 45 x 74 cm (© Katarina Skuk)

Prevleka za blazino, ki ima na zadnji strani z rdečo prejico izvezen monogram M(atilda) K(lammer), mere 54 x 76.

Preveka za blazino je pripadala (An)T(oniji) C(aserman), saj ima izvezen monogram TC, mere 46 x 70 cm. (© Katarina Skuk)

Joži Mele se spominja: »Koutre (prešite odeje) je delala moja stara mama **Marija Turk**, rojena Vičič leta 1862, in ko je umrla leta 1948, je pustila nekaj nedokončanih koutrou in je potem moja sestra Marija, poročena Opeka, nadaljevala z izdelavo. Vsak kout'r je vseboval tri kilograme vate, na vrhu je bila žida, spodaj tako blago, ki ni drselo; delala je v »hiši«. Temu lesenemu okviru za izdelavo koutrou smo rekli rom.«

Predpasnik

Tako pri Klammerjevih kot pri Meletovih so imeli gostilno. Morda je predpasnik nosila kelnarica ali pa, kot predvideva Marija Makarovič, »so takšne predpasnike nosile služkinje v času, ko so stregle pri vsakodnevni obrokih. Z belo bombažno prejico vezen predpasnik je vezla bodisi ročno bodisi strojno – vsekakor ploščatega, luknjičastega in zančnega vezenja večša vezilja, verjetno med obema svetovnjima vojnoma. Že pred drugo svetovno vojno so take predpasnike prodajali tudi v trgovinah z vezeninami.«

Izvezen predpasnik z merami 47 x 80 cm

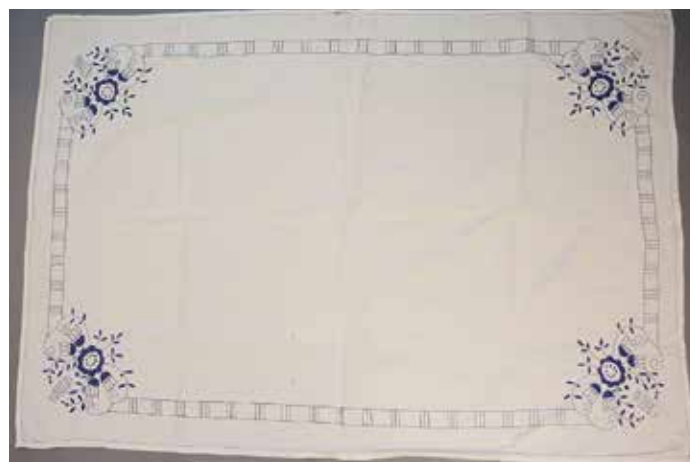
Prtič za bogkov kot, prt za mizo, prtič zavesa

Del opreme starih hiš so bile tudi vezenine. V kotu nad mizo v »hiši«, osrednjem bivalnem prostoru, je bil bogkov kot z razpelom in kotno polico, na kateri je bil prtiček, ki je bil nekdanj obvezni del hišne tekstilne opreme. Na prtiču je osrednji IHS motiv, Jezusov monogram, ki ga obdaja cvetlični venec iz nageljnov. Marija Makarovič je povedala, »da po prvi svetovni vojni prevladujejo kotni prtički, vezeni po narisku, zvečine z različnimi in nemalokrat živimi barvami. To gre pripisati šolskemu pouku ročnega dela, ne nazadnje pa tudi spremembam v uporabi blaga za vezenje.« Na gladkem bombažnem platnu prevladujeta ploščati in stebelni vbod. Kompozicija cvetov in lističev

je simetrična, izvezena s prejico v rožnati in zeleni barvi, na sredi pa je z rumeno prejico izvezen monogram IHS, obrobljen s črno nitjo. V »hiši« je bila tudi večja miza, okrog katere je bila klop. Na mizi je bil prt, ki so ga pognili za praznike. Prt, narejen iz domačega platna in vezen z modro prejico, ima v vsakem izmed štirih kotov stiliziran šopek z osrednjim cvetom in štirimi manjšimi z vejicami, vse skupaj pa povezuje »ograjica«.

Prtiček za bogkov kot, mere 34 x 79 cm

Prt iz domačega platna, mere 114 x 168 cm

Joži Mele je opazila, da ima več prtičkov oziroma zavesic iz blaga prišite zanke, rinčke za obešanje. Možno, da so bile to zavesice za na okno, verjetneje pa za omarice, ki niso imele vrat.

Del zavesice z merami 96 x 118 cm s sedmimi kovinskimi obročki (rinčki)

Prtiček za pokrivanje, morda šivalnega stroja ali česa podobnega, mere 71 x 76 cm

Krtačnik, poličnik

Kot je povedala Joži Mele, je pri ogledalu visel krtačnik oziroma vrečka iz platna, ki je imela dva žepa, v enem je bila krtača, v drugem glavnik. Etnologinja Marija Makarovič je o tem zapisala: »Krtačnik je sešit iz belega strojno tkanega bombažnega platna in okrašen z ročno, pretežno modro vezenino. Posebnost krtačnika je podaljšani zadnji del, ki je namenjen prekrivanju krtač. Po zdaj znanih virih so se krtačniki uveljavljali v kmečkem okolju šele po prvi svetovni vojni.«

Vrečka iz platna, mere 30 x 37 cm

Zelo dolg poličnik, ki meri kar 175 cm, je po mnenju Joži Mele krasil dolge police pri kredenci, namenjeni gostilni ali trgovini. Marija Makarovič pa ugotavlja, da je to »vezenina, ki v kmečkem okolju ni bila znana pred prvo svetovno vojno. S poličniki, ročno vezenimi trakovi za police, so tudi prizadevnejše notranjske gospodinje, žene obrtnikov in podeželska gospoda, ki je imela veselje

z lepo urejenim domom, opremili police. Poličnik ima po vsej dolžini z modro bombažno prejico vezeno okrasno borduro. Sestavljajo jo s krajšim zračnim vbodom obšiti zobci in nad vsako skupino polkrožno razporejenih zobcev po en sadež z vejico: sliva, češnje, grozdje, jabolko, hruška in ribez.«

Poličnik, mere 14 x 175 cm

Cvetlični motivi s prtov, zaves

Viri in literatura

1. Arhiv družine Mele
2. Joži Mele, ustno, Cerknica, februar, 2022
3. Makarovič, M.: Slovenske ljudske vezenine, 1986
4. Marija Makarovič, pisno, Ljubljana, 3. 11. 2021

Avtor in fotograf: Valentin Schein

Objekti mejne milice

»Prostovoljna Milica za državno varnost je v službi Boga in italijanske domovine ...«
(»La Milizia per la sicurezza nazionale è al servizio di Dio e della Patria italiana,
ed è agli ordini del Capo del Governo.«)

Drugi člen zakona Milizia Volontaria per la Sicurezza govori o namenu ustanovitve Prostovoljne (fašistične) milice za državno varnost – MVSN (Milizia Volontaria per la Sicurezza Nazionale). Njeno ustanovitev je 28. decembra 1922 razglasil ministrski svet, ki mu je predsedoval Benito Mussolini. Kralj Vittorio Emanuel III. je zakon objavil 14. januarja 1923.

Pravilnik z dne 14. januarja 1923 govori o namenu, organiziranosti in nalogah MVSN. Objavljen je bil tudi v *Gazetta Ufficiale del regno d'Italia*, No 98, z dne 26. aprila 1923. V svojem 4. členu pravi: »Il milite che entra a far parte della Milizia volontaria per la sicurezza nazionale presta il seguente giuramento: ›Nel nome di Dio e dell'Italia, nel nome di tutti i caduti per la grandezza d'Italia, giuro di consacrarmi tutto e per sempre al bene dell'Italia.« V slovenskem prevodu: »Vojak, ki se pridruži Prostovoljni milici za državno varnost, daje naslednjo prisego: ›V imenu Boga in velike Italije in v imenu vseh padlih Italije prisegam, da bom vedno vse dal za dobro Italije.«

Črnosrajčniki

MVSN je bila zaradi uniform: črnih srajc, črnega fesa z dolgim repom in zelenih dokolenskih hlač imenovana tudi črnosrajčniki. Z dekretom 4. avgusta 1924 je postala del državnih avtonomnih oboroženih sil Kraljevine Italije.

Mejna milica (Milizia confinaria), ki je bila del MVSN, je bila uradno ustanovljena 22. novembra 1926. Omenjajo se

»Casarmetta« obmejne milice na Poljanah pri Dolenji vasi, posnetek iz leta 1933, arhiv Commissione Grotte Eugenio Boegan – Trieste.

tudi nekateri drugi datumi. Uniforme teh enot so sivomodre. Njihovo pokrivalo je bil zašiljen klobuk s spredaj ravnim in zadaj zavihanim krajcem, z znakom, v katerem so bili upodobljeni lovorjevi listi, s centralno okroglo grbovno ploščo, namenjeno rimski številki legije, nad njo sta bila upodobljena »faschio« in plezalni cepin. Sredi »fashia« sta bila dva cvetova planinke. Klobuk ni bil okrašen z resicami ali peresom. S peresom so bili okrašeni klobuki Kraljeve finančne straže (Regia guardia di finanza).

Vse do leta 1934 mejna milica zakonsko ni smela delovati na sami mejni črti, temveč je imela pristojnosti delovanja le v neposrednem mejnem zaledju.

Ruševine »casarmette« obmejne milice na Poljanah pri Dolenji vasi danes

Leto prihoda na rapalsko mejo

Zanesljivega leta in meseca, kdaj se pojavijo prve enote obmejne milice na rapalski meji, je z dokumenti težko podkrepiti, vsaj za območje Notranjske. Verjetno pa lahko zatrdimo, da so bile na tem območju že pred letom 1929. Slikovno in drugo arhivsko gradivo datira njihov prihod na rapalsko mejo okoli leta 1933. Je pa njihov prihod na mejo zelo skrivnosten, saj se o gradnji njihovih prvih mejnih stavb ve zelo malo. Nekaj arhivskega gradiva za območje Snežnika hrani Državni arhiv na Reki, kje pa se skrivajo drugi drobci arhivskega gradiva za območje Javornikov, pa ni bilo nikoli podrobno in sistematično raziskano.

Obmejna milica fašistične stranke je delovala samostojno in se s tem v celoti izognila sodelovanju z ostalimi pripadniki finančne straže in

obmejne vojske. Nabor svojih enot so izvedli med člani fašistične stranke in pripadniki različnih rodov vojske in finančne straže oziroma so v enote prostovoljne milice novačili le pripadnike in vnete simpatizerje fašizma.

Stavbe mejne milice so skoraj povsod teritorialno ločene od vseh drugih mejnih objektov, kot so vojaški objekti in objekti finančne straže.

Kljub temu da se milica imenuje prostovoljna, je bilo služenje v njej dobro plačano, veliko bolje, kot so bili plačani pripadniki finančne straže. Zaradi boljših plač in gospodarske krize je vanjo vstopalo čedalje več ljudi, med njimi tudi Slovenci, ki so prav tako lahko služili v prostovoljnih enotah milice.

Hierarhično najnižja enota obmejne milice je bila oddelek, ki je štel od osem do dvanajst miličnikov; imenoval se je »distaccemento« in je upravljal s stavbo, ki so jo imenovali »casarmetta«; torej stražnica in ne kasarna – kasarna. Kasarne so se imenovali objekti finančne straže in vojske.

Kje so bili objekti mejne milice

Med Planino in Snežnikom je bilo večje število objektov obmejne milice, različnih načinov gradnje in oblik, verjetno pogojenih z letom izgradnje.

Planina – Planinske ride; nad Kačjo vasjo v Planini, desno od prvega ostrega ovinka Kačjih rid še danes stoji zidan objekt.

Ravbarkomanda – Erazem; mejna milica naj bi bila nastanjena tudi v še danes stoječem objektu na Ravbarkomandi, v katerem je bila še pred mnogimi leti gostilna pri Erazmu. Na italijanskih zemljevidih je poimenovana Cas ma Milizia.

Unška Koliševka; nekoliko vprašljiva je lokacija objekta pri Unški Koliševki, saj objekt, ki še danes stoji in ni bil porušen, ne daje videza objektov mejne milice.

Zelše – Monte Gvardiano; objekt je lociran na mesto križišča, kjer se Javorniška cesta odcepi od ceste za Rakov Škocjan. Tudi te ruševine niso videti kot objekt mejne milice, čeprav naj bi prvotno stal na tej lokaciji, potem pa naj bi mejo na tej lokaciji stražili oddelki vojske.

Ruševine nekdanjega objekta mejne milice na Čabranski polici.

Canale scuro – Temni žleb Podkalič; na tem mestu naj bi prvotno stala kasarna obmejne milice. Objekti so danes obnovljeni. Nahajajo se ob cesti Volčje doline–Ravbarkomanda.

Poljane – Javornik; objekt mejne milice na Poljanah še danes kljubuje zobu časa, čeprav je že kmalu po kapitulaciji Italije leta 1943 izgubil kritino in ostrešje. Časovno je datiran

Gradbeni načrt »casarmetta« obmejne milice na Čabranski polici z dne 30. aprila 1936.

v leto 1933; takrat je njegovo odprtje s črno-belo fotografijo ovekovečil eden izmed fotografov tržaškega jamarskega društva Beogen – Commissione Grotte Eugenio Boegan – Trieste. Slabo čitljiv napis na fasadi objekta se glasi: »O mejah se ne razpravlja, temveč se jih brani.«

Javornik – Volčje doline; ruševine objekta so desno od križišča ceste, ki pelje proti Počku, na nasprotni strani križišča je manjša betonska vodna cisterna, namenjena napajanju vprežne živine. Ruševine stavbe imajo lepo ohranjene vodne zbiralnike. Na italijanskih zemljevidih je poimenovana Cas ma Milizia.

Kožljek – Javornik; danes so mogočne ruševine levo nad cesto. Tik ob cesti je dobra dva metra visoka kamnita škarpa s podzemsko štirino in kvadratnim, več kot meter visokim betonskim podstavkom za drog za zastave.

Debeli kamen – Sasso Grosso; v danes lepo obnovljeni stavbi na Debelem kamnu naj bi bili prostori mejne milice. Po pripovedovanju drugih pa naj bi bila ta stavba le gozdarska koč.

Kriva veja; slabo vidni ostanki stavbe so na križišču cest na Krivi veji, ohranjeni so kot daljši nekoč zidan objekt. Vodni zbiralnik je na mestu današnjega krlišča, verjetno pa je na tem mestu stal tudi še en pomožen objekt. Območje Krive veje je bila ena glavnih smeri kontrabanta v tem delu Javornikov.

Otoške doline; skoraj neopazne so ruševine zidanega objekta na levi strani ceste od nekdanje meje proti vojaškemu utrdbenemu kompleksu s podzemnimi kavernami v Otoških dolinah. Objekt ima ohranjene le betonske temelje, ki služijo kot lesno krlišče. Na italijanskih zemljevidih je poimenovana Cas ma Milizia.

Jurjeva dolina – Val Giorgina; nedefinirana lokacija objekta mejne milice v Jurjevi dolini odpira dve možnosti – ali je objekt stal 70 metrov levo pred jaso, kjer je med obema vojnoma stal objekt gozdarske hiše in so še danes ohranjeni temelji in vodnjak, ali pa je bil objekt mejna milica nasproti križišča ceste iz Monte Lomov, ki je še danes viden kot ruševina.

Objekt mejne milice na Ravbarkmandi, nekdanja gostilna Erazem in objekt na Planinskih ridah imajo identičen gradbeni načrt kot načrtovan objekt na Čabranski polici, datiran v leto 1936.

Javorje – Ogulje; ostanki treh objektov na tej lokaciji so mogoče pripadali mejni milici, dva sta obnovljena. Na tem mestu je lahek prehod prek nekdanje meje z območja Javorjev.

Bukova (Bucova) voda – Škodovnik; ostanki temeljev daljšega objekta se nahajajo levo nad cesto. Pred objektom je betonski temelj za drog za zastave.

Leskova dolina – Caserma Milizia MVSN Dolina dei Noccioli; v eni od stavb stavbnega kompleksa Leskova dolina naj bi bila tudi stavba mejne milice. Verjetneje pa je, da je lokacija tega objekta ob cesti Leskova dolina–Mežališče, danes poimenovanega Kalvarija ali Kota 937. Objekt je bil s strojno izravnavo popolnoma uničen, nameravali pa so zgraditi gozdarsko krlišče. Za objekt ni mogoče ugotoviti namembnosti, tako da lahko samo domnevamo, da je pripadal obmejni milici.

Melišje – Caserma Milizia MVSN Monte Melise; ruševine stavbe so še danes dobro ohranjene, čeprav so na nadmorski višini več kot 1000 metrov. Stavba stoji na izravnani polici, ki jo od ceste loči dvometrska škarpa. Začetek gradnje je datiran s prvo stranjo gradbenega načrta, in sicer »Fiume – 12 junij 1933 – XI« z naslovom »Opere interessanti la vigilanza del confine, PROGETTO per la costruzione di una casarmetta per la M.V.S.N. Confinaria a monte MELISE« – gradbeni projekt »casarmette« obmejne M.V.S.N. pri gori Melišje 1074 m. Le slabih 100 m naprej od objekta se v smeri Paravičeve mize na desni strani ceste odpira mogočno, 28 m globoko brezno Snežnica ob Jurjevi cesti.

Čabranska polica, Pri konfinu Kapela – Caserma Milizia MVSN Ciabrancia; objekt mejne milice na Čabranski polici nekateri umeščajo med kompleks

stavb nekdanjega naselitvenega kompleksa gozdarskih in logarskih stavb, vzhodno od večjega kompleksa vojaških kasarn na območju Pian della Saccio – Vala. Pri samem ogledu terena, ki je že na hrvaški strani, in ogledu ruševin objekta severno ob cesti Vala–Paravičeva miza, pa se mi zdi, da je lokacija nekdanje stavbe skoraj gotovo na tej na

novi opredeljeni lokaciji, ki je 200 m severneje od slabo vidnih ruševin Schönbergovih gozdarskih in logarskih stavb na Čabranski polici. Državni arhiv v Reki hrani projekt za izgradnjo objekta z naslovom »PROGETTO per la costruzione di una casarmetta in muratura per la la M.V.S.N. di frontiera in localita Cabransca /Piano della Secchia/ datiran Fiume, 30 Aprile 1936 – XIV.«

Gomance; poznavalci tega območja nekdanjo stavbo obmejne milice enačijo s stavbo lovske kočice na Gomancah.

Značilnost skoraj vseh lokacij, za katere lahko z gotovostjo trdimo, da so bile »casarmette« obmejne milice, je ostanek betonskega temelja za drog za zastave, ki je bil vidno izpostavljen in je praviloma stal ob vhodnem delu pred objektom.

Slovarček za boljše razumevanje:

Kraljeva finančna straža – Regia Guardia di Finanza

Prostovoljna milica za državno varnost – Milizia Volontaria per la Sicurezza Nazionale

Obmejna milica – Milizia confinaria

Vojaške mejne enote – Guardia alla frontiera

Literatura

1. Grega Žorž; Varovanje rapalske meje in vojaška navzočnost na območju XI. Armadnega zbora, 2016.
2. Spletna stran rapalskameja.si
3. Spletna stran Lokalpatrioti Rijeka
4. ARCHIVIO MULTIMEDIALE STORICO Commissione Grotte Eugenio Boegan – Trieste 1933 Poljane <https://multimedia.boegan.it/IW.php?id=7319>
5. <https://italianiinguerra.wordpress.com>
6. Melišje; <http://www.lokalpatrioti-rijeka.com/forum/viewtopic.php?f=68&t=1567&p=76565&hilit=melise#p76565>
7. Čabranska polica; <http://www.lokalpatrioti-rijeka.com/forum/viewtopic.php?f=195&t=1188&p=91603&hilit=%C4%8Dabranska+polica#p91603>

Ruševine nekoč mogočnega objekta mejne milice na Melišju, datiran z gradbenim načrtom z dne 12. junija 1933

Okusi Loške doline – kulinarčna tradicija

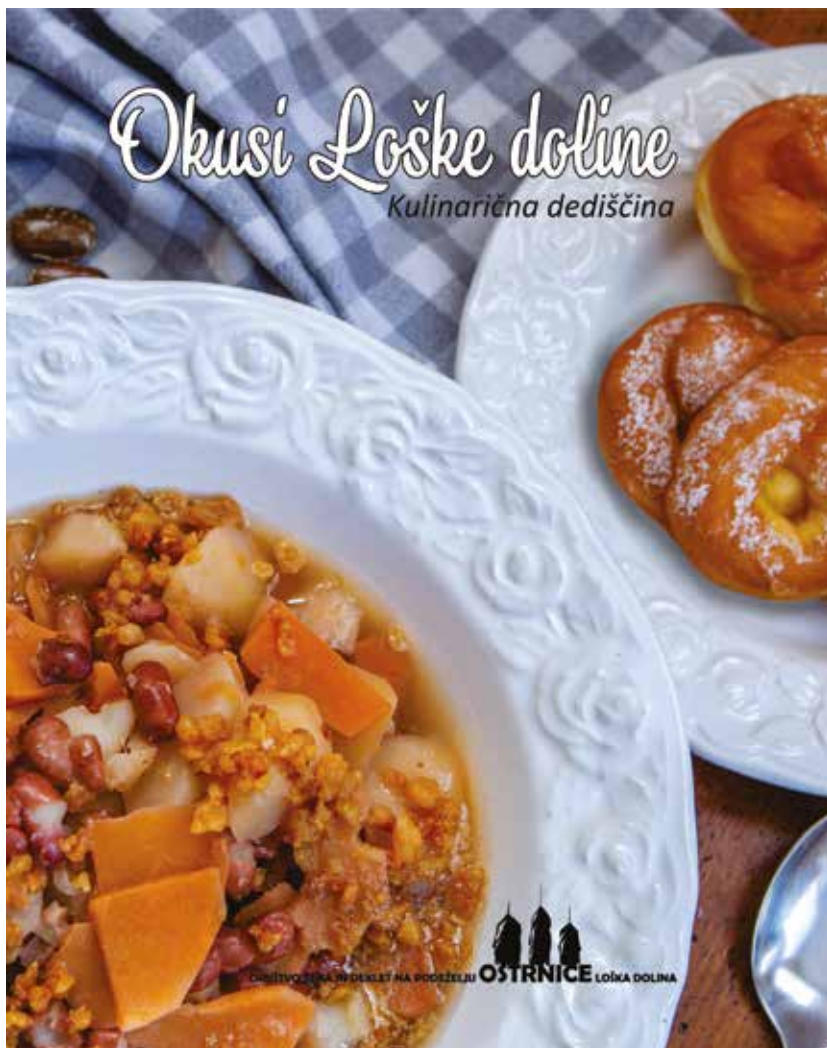
Knjigo **Okusi Loške doline – kulinarčna dediščina** je izdalo Društvo žena in deklet na podeželju Ostrnice Loška dolina lani, ko je Slovenija postala Evropska gastronomska regija. Ker je to kar zahteven projekt, se je uredniški odbor organiziral v študijski krožek, v okviru katerega smo lažje koordinirali projekt in uredili vse potrebno za pripravo in izdajo knjige ter zagotovili tudi finančne vire.

Ohranjanje kulinarčne dediščine je najpomembnejši del poslanstva našega društva. Danes so nekatere tradicionalne jedi skoraj izginile iz naših domov, a ne iz naših spominov. Naš cilj je, da se recepte za pripravo teh jedi obudi in ohrani za sedanje in prihodnje rodove. Pred več kot letom dni je zaživela ideja, da bi recepte naših najznačilnejših jedi objavili tudi v knjigi. K zbiranju in zapisu receptov ter starih in narečnih besed, povezanih s tradicionalnimi jedmi, so bile povabljene vse članice društva. Poleg opisov postopkov za pripravo naših tradicionalnih jedi smo v knjigo dodali še recepte za jedi, ki so jih v Loško dolino prinesle priseljenke iz bližnjih hrvaških krajev. Izbor jedi je pripravil uredniški odbor z urednikom **Borutom Kraševcem**.

Ker so se recepti spreminjali, smo se o postopkih za pripravo posameznih jedi pozanimali pri starejših gospodinjah. Raziskovali smo tudi običaje in navade, povezane s hrano.

V knjigi boste našli izbor receptov za pripravo jedi za vsak dan, za praznike in posebne priložnosti. Vsebuje 36 receptov, opremljenih s številnimi nazornimi fotografijami Boruta Kraševca, **Simona Avsca**, **Jožeta** in **Maria Žnidaršiča**.

Predstavljene jedi so preproste in okusne, pripravljene iz sestavin, ki so jih imeli na voljo na njivi, vrtu, v kašči ali shrambi. Pripravljene so po tradicionalnih receptih, ki so se prenašali iz roda v rod.

**RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL**

Avtorosi d.o.o.
Ravbarkomanda 11
6230 Postojna
Tel.: 05 726 11 44
Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

Med jedi, ki najbolj zaznamujejo Loško dolino, zagotovo spadajo kaura, češpova kaša in pečeni polhi na krompirju.

Vsaka jed ima tudi svojo »zgodbo«, v kateri je zapisano, kdaj, na primer, so gospodinje otrokom spekle golobiče ali komu so včasih postregli z okrepčilnim šotojem. Izveste tudi, katera vrsta fižola je najprimernejša za kuhanje porbiksa. Posebno poglavje smo namenili gospodinjskim tečajem v Loški dolini. Na koncu smo dodali stare besede in narečne izraze.

Ideja za knjigo je vzknila že leta 2020, nastajala je skoraj celo preteklo leto in oktobra končno izšla v trdi vezavi. Veliko zanimanje za knjigo je botrovalo, da je v tisku tudi že prvi ponatis. Dobite jo lahko tudi v Centru za obiskovalce Cerknjiško jezero ali v Notranjski hiši v Selščku. Seveda jo lahko naročite tudi po pošti, in sicer na tel. št. 041 277 969 ali elektronski naslov anaz.ostrnice@gmail.com.

Avtorica: mag. Kristina Kebe Fotograf: Ljubo Vukelič

Notranjsko narečje v spletnem slovarju

Ena izmed posebnosti, ki bogatijo slovensko državo, so narečja. Slovenski jezik je med slovanskimi jeziki najbolj narečno razčlenjen. Pozna okrog 50 narečij, ki jih združujemo v sedem narečnih skupin: gorenjsko, dolensko, štajersko, panonsko, koroško, primorsko in rovtarsko.

Območje notranjskih občin sodi v dolensko narečno skupino. Narečja predstavljajo nesnovno kulturno dediščino. Po Unescovi Konvenciji o varovanju nesnovne kulturne dediščine nesnovna kulturna dediščina »pomeni prakse, predstavitve, izraze, znanja, veščine in z njimi povezane orodja, predmete, izdelke in kulturne prostore, ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prepoznavajo kot del svoje kulturne dediščine. Skupnosti in skupine nesnovno kulturno dediščino, preneseno iz roda v rod, nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino«.

Kandare

sedežne garniture po meri

Kandare d. o. o.
Markovec 47a
1386 Stari trg pri Ložu

tel.: **01 7057 997**
fax: **01 7058 438**
gsm: **051 444 605**

**SEDEŽNE GARNITURE
PO MERI.**

**RAZPRODAJA
EKSPONATOV**

delovni čas: pon.-pet. 8.00-15.00h,
sob. in popoldan predhodna najava na gsm

kandare.doo@gmail.com
www.oblazinjeno-pohistvo.si

Želja po ohranitvi notranjskega narečja je botrovala združitvi različnih organizacij in društev s področja občin Cerknica, Bloke in Loška dolina. Povezali smo se Zavod za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Jezerski hram, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Društvo dolomitne lutke in Zavod Oron. Zasnovali smo projektno idejo vzpostavitve spletnega slovarja narečnih izrazov območja Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska, ki smo ga poimenovali POUN KUFR. Prek izvedbe raziskave o narečnih izrazih na območju LAS Notranjska in primerne slikovne, zvokovne (izgovorjava), video obdelave ter prek analize sekundarnih virov in izvedbe najrazličnejših dogodkov ter priprave novih programov bomo dosegli skupen rezultat – to je spletni slovar narečnih izrazov. Z vzpostavitvijo slovarja narečnih izrazov bomo zagotovili enotno – »živo« lokacijo, kjer se bodo narečni izrazi zbirali na enem mestu za celotno območje Notranjske.

Nov spletni slovar narečnih izrazov bo vzpostavljen na spletni strani Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica www.kjuc.si.

Pomembno je, da se kot Notranjci zavedamo posebnosti našega narečja, jih spoštujemo in ohranjamo. Narečni izrazi zaradi sprememb v družbi hitro izginejo; pomemben vzrok je tudi zapostavljen element sodelovanja med generacijami. Zato se bomo prednostno osredotočili na sodelovanje in povezovanje generacij in ga z organizacijo dogodkov in izvedbo programov tudi spodbujali. Vabimo vas k spremljanju projektnih dejavnosti in udeležbi na dogodkih.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Slovesnost ob kulturnem prazniku

7. februarja, na predvečer praznika, je v Kulturnem domu Cerknica potekala osrednja občinska slovesnost, na kateri je župan Marko Rutar kot slavnostni govornik izrazil obžalovanje, da tudi letos 8. februarja ne moremo praznovati tako, kot bi si ta pomemben dan za slovenstvo zaslužil.

Župan je izrazil obžalovanje, da občini še ni uspelo izvesti načrtov o Kravanjevi in Gerbičevi hiši v Cerknici, o letnem prizorišču, ureditvi Tabora, Fužine v Grahovem. »Zagotovim vam lahko, da projekti niso bili nikoli pod vprašajem, vendar sama agenda občine brez jasne vsebinske orientacije različnih deležnikov pri tako obsežnih obnovah ne zadostuje. Ker se po dolgih letih zatišja vendarle kažejo tudi boljši pogoji za državno financiranje vlaganj v javne kulturne objekte, so mesto v letošnjem občinskem proračunu našle postavke ureditev Tabora in okolice Gerbičeve hiše, Gerbičeva hiša in Kravanjeva hiša. Sredstva bodo najprej zadostovala za projektiranje in dokumentacijo, potem pa si želimo uspeha na katerem od razpisov ministrstva,« je obljubil župan. Razkril je, da sta v občinskih načrtih za letos tudi ureditev ploščadi pred Kulturnim domom Cerknica, ki je postala priljubljeno letno prizorišče, pa tudi projektiranje mladinskega centra z veliko avlo, ki bi lahko gostila kulturne prireditve. Čestital in zahvalil se je vsem društvom, javnim zavodom in drugim organizacijam, ki skrbijo za kulturno delovanje, zaradi katerega je življenje v naši občini še prijaznejše in prijetnejše.

Nestanovitne razmere je občutil tudi program, saj je namesto glasbenice Ditke, kot je bilo prvotno načrtovano, nastopila **Tinkara Kovač**. Letošnjo prireditev je režiral **Dejan Spasić**. Umetniški program so zapolnili še folklorna skupina Kulturnega društva Rak Rakek, **Marijana Breclj** in **Pavle Ravnohrib**. Prireditev je povezovala **Bernarda Žarn**.

Posnetek prireditve ob kulturnem prazniku je dostopen na YouTube kanalu Zavoda Oron in občinski spletni strani.

Lino-rezkanje

Kulturno društvo (KD) Rak Rakek in z njim tudi likovna sekcija vstopata v praznovanje 20-letnice delovanja. Ob tej priložnosti se bo do oktobra zvrstila množica dogodkov. Praznovanje smo začeli z razstavo Lino-rezkanje v rakovski enoti Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica.

Likovniki likovne sekcije KD Rak Rakek nismo mirovali niti v času epidemije in karanten. Ves čas smo se dogovarjali prek različnih medijev, ustvarjali doma in izvedli veliko večino načrtovanih dejavnosti. V času zadnjega vala epidemije smo se odločili, da se po dolgem času preizkusimo v linorezu. Mentorica mag. umetnosti in akademska slikarka **Karmen Bajec** nam je dala nekaj pomembnih napotkov in delo se je začelo. Za tiskanje grafik smo se srečevali v manjših skupinah. Nastalo je precej lepih izdelkov, ki smo jih na ogled postavili v rakovski knjižnici.

V februarju smo svoje slike cvetja predstavili tudi v knjižnici v Cerknici na razstavi z naslovom Prikličimo pomlad. Ker radi ustvarjamo in ker smo si za jubilejno leto zadali pester program, vas vabimo, da si ogledate naše razstave. O njih vas bomo sproti obveščali. ■

Jure Počkaj & ljubezenske pesmi

Jure Počkaj velja za enega najbolj priznanih mednarodnih baritonistov med srednjo in južno Evropo. Njegovi koncerti navdušujejo občinstvo, ki uživa v vrhunski in sproščeni izbrani glasbi. Poleg zakladnice najprepoznavnejših opernih, napolitanskih in zimzelenih slovenskih napevov Počkaj programu doda prepoznavno avtorsko noto.

Na koncertu ob dnevu žena bomo med skrbno izbranim repertoarjem slišali ljubezensko operno arijo Princa Yeletskega iz Pikove dame, napolitansko sončnico O sole mio, svetovno pop operno uspešnico Caruso, prepoznavno avtorsko skladbo Skozi modro nebo in ljudsko ljubezensko izpoved Kaj bi te vprašal.

Vabimo vas, da v torek, 8. marca, ob 19.00 v Kulturnem domu Cerknica prisluhnete barviti paleti melodij, ki so nam usidrane v dušo, in doživite liričen večer v zvoku prodornega glasu in čutne interpretacije baritonista Jureta Počkaja. ■

Dvajseto leto delovanja KD Rak Rakek

8. februarja Slovenci praznujemo svoj kulturni praznik, ki je posvečen Francetu Prešernu. Prav je, da ga častimo in spoštujemo. To je tudi dan vseh kulturnikov, ki skupaj ustvarjamo in predstavljamo svoje domače okolje.

Kultura je spoštovanje in ohranjanje tradicije ter vrednot, za kar se v Kulturnem društvu Rak Rakek zelo trudimo. V dvajseto leto delovanja smo zakorakali z odprtjem grafik naše likovne sekcije in s kulturno prireditvijo, ki smo jo izvedli 11. februarja v knjižnici na Rakeku.

Pri programu so sodelovali pevke vokalne skupine Cluster z zborovodkinjo **Jelko Bajec Mikuletič**, harmonikar **Dejan Ravšelj**, **Maja Malc** pa je bila recitatorka in povezovalka.

Naj nam bo dvajseta obletnica društva spodbuda, da si v društvu življenje naredimo praznično na sleherni dan leta. Prebudimo svoja občutja in dobre namene ter razmislimo o tem, da bo ta naša mala dežela kot prijazen, svetlobe poln kulturni vrt, ki bo postal priložnost za naše druženje, za izmenjavo mnenj, predvsem pa za ohranjanje maternega jezika in narodne zavesti. ■

Hokejski klub Ščuke

Drsanje na ledu Cerkniskega jezera se pri marsikaterem domačinu začne zelo zgodaj v otroštvu. »Odkar vem zase,« pritrди eden izmed ustanoviteljev Hokejskega kluba (HK) Ščuke Cerknica Rok Pakiž. »Na začetku se je to dogajalo le na ledu nekaj dni v letu; kasneje, ko smo odraščali, pa smo začeli igrati hokej na rolerjih pri gasilskem domu v Dolenji vasi, saj smo želeli igrati celo leto in ne le v zimskem času,« se sogovornik nato vrača v preteklost.

»Pred ustanovitvijo kluba noben član ni igral organiziranega hokeja na klubski ravni, smo se pa ukvarjali z drugimi športi, kot sta nogomet in košarka,« nadaljuje Rok. Lokalni hokejski klub je v preteklosti že obstajal, sestavljalo ga je kar nekaj očetov trenutnih igralcev – v devetdesetih letih so igrali tako imenovano Nočno hokejsko ligo na ledu v Tivoliju. Pred petimi leti so ponovno uradno obudili hokejsko dejavnost in le nekaj dni pred prijavo v lokalno ligo v Horjulu ustanovili Hokejski klub Ščuke. V sezoni 2019/2020 so se kot samostojni klub vključili v državno prvenstvo, kjer tekmujejo tudi letos.

Hokej na rolerjih, angleško imenovan »Inline Hockey«, ima nekoliko drugačna pravila kot hokej na ledu, čeprav so bila na začetku skupna. Vrata oz. goli in igrišče so manjših dimenzij, pri hokeju na rolerjih ni prepovedanega položaja v napadu, prav tako ni dovoljenega t. i. napada s telesom (angleško »body check«), nasploh pa so pri prekrških sodniški kriteriji ostrejši. Na igrišču so prisotni štirje igralci in vratar, pri hokeju na ledu je en igralec več. Oprema igralcev je enaka kot pri hokeju na ledu.

Poleg ekipe, ki tekmuje v državnem prvenstvu, znotraj kluba HK Ščuke deluje tudi rekreativna skupina posameznikov, ki v hokeju resnično uživa in ga v domačih krajih tudi redno igra. V lokalnem okolju se klub HK Ščuke tekmovalno povezuje z igralci hokeja iz Loške doline, kjer imajo prav tako urejeno zunanje igrišče. Nekaj igralcev »z' Doline« se je priključilo Ščukam in skupaj nastopajo v državnem prvenstvu. Po mnenju organizatorjev tekmovanja so HK Ščuke letošnje presenečenje sezone in se resno borijo za končno uvrstitev med najboljših šest moštev. V nadaljevanju tekmovanja jim ta uvrstitev prinese nastopanje za naslov državnega prvaka. **Rok Pakiž** je trenutno po enajstih odigranih tekmah glede na dosežene točke najkoristnejši igralec državnega prvenstva. Pred kratkim se je na državni ravni oblikoval širši seznam kandidatov za slovensko reprezentanco v hokeju na rolerjih, kamor je bil poleg Roka Pakiža vpoklican tudi domačin **Blaž Opeka**.

Redna uporaba horjulske dvorane in tekmovanje v državnem prvenstvu za seboj prineseta stroške – klubu pri tem pomaga Občina Cerknica, preostali delež dodajo posamezni člani kluba z lastno donacijo ter manjši donatorji. Za hokejsko opremo in prevoz na tekme poskrbijo sami. Profesionalizma v slovenskem prostoru hokeja na

rolerjih skorajda ni. V treninge in tekmovanja se vključujejo upokojeni igralci hokeja na ledu, kar jim predstavlja rekreacijo. »Nekaj najboljših klubov državnega prvenstva ima tudi igralce, ki igrajo v tujini, kjer so plačani, vendar to počnejo v svojem prostem času, imajo druge redne službe,« dopolni Rok. V državnem prvenstvu trenutno igra trinajst moštev, le slaba polovica uvrščenih v zgornji del lestvice ima trenerja. HK Ščuke trenirajo in tekmujejo brez njega, ekipo pa sestavljajo le domačini, ki skupaj igrajo že od malega.

Trenutna želja in pogovori kluba potekajo v smeri, da bi Občina Cerknica dobila igrišče za hokej na rolerjih, kar bi precej izboljšalo pogoje za treninge, kakršne imajo trenutno v športni dvorani v Horjulu. Ideja kluba je, da je lastno igrišče temelj, da se omogoči kakovostnejši trening, prav tako pa se hokeja resneje začne učiti tudi mlajše.

Rok poudari, da komaj čakajo poletne mesece in s tem na prihod domačina, slovenskega profesionalnega hokejista na ledu, **Jana Urbasa**. »Tudi on, kadar je doma, z veseljem in redno odigra z nami pred gasilnim domom. Z nami se udeleži tudi kakšnega lokalnega turnirja v hokeju na rolerjih. Sicer pa smo člani HK Ščuke njegovi zvesti navijači, prav tako spremljamo in podpiramo slovensko hokejsko reprezentanco,« zaključuje Pakiž.

Člani ekipe državnega prvenstva 2021/2022: **Miha Bečaj, Mitja Herblan, Uroš Herblan, Edo Hiti, Nejc Klančar, Tine Klančar, Jure Logar, Jure Meden, Blaž Opeka, Gašper Opeka, Rok Pakiž, Mark Praznik, Gregor Valenčič, Matevž Žnidaršič.**

Smučarski klub Cerknica organiziral državno prvenstvo v biatlonu

✉ Anita Špitalar 📷 Igor Miklavčič

5. februarja je na Pokljuki v organizaciji Smučarske zveze Slovenije – Zbora za biatlon in Smučarskega kluba (SK) Cerknica potekalo Državno prvenstvo Republike Slovenije v biatlonu. SK Cerknica je tovrstno tekmovanje organiziral drugič, v organizacijo in izvedbo pa so bili vključeni člani in simpatizerji SK Cerknica, na čelu s predsednikom **Francem Žnidaršičem** ter vodjo panoge za biatlon in tek na smučeh **Boštjanom Uletom**. Na biatlonsko tekmo je bilo prijavljenih 132 tekmovalcev, 119 iz devetih slovenskih klubov in trinajst iz hrvaškega kluba Biatlonski klub Goranin. Članica SK Cerknica, biatlonka **Nika Pelan**, je v kategoriji starejše deklice osvojila prvo mesto, s čimer se je še bolj utrdila v vodstvu skupnega seštevka Pokala Slovenije. Tudi ostali člani panoge za biatlon iz SK Cerknica so na tekmovanju dosegli dobre rezultate, s čimer je nedvomno najzadovoljnejši trenerski štab, ki s trdim delom in profesionalnim pristopom ob pomoči tako Občine Cerknica, sponzorjev, različnih lokalnih društev kot tudi članov SK Cerknica skrbi za pozitivno podobo športa na Notranjskem. ■

Alpski pokal v biatlonu

✉ Rafael Zabukovec 📷 arhiv SK Loška dolina

Smučarski klub (SK) Loška dolina ima za seboj več kot 50 let delovanja, več kot 40 let pa se ukvarja tudi z biatlonom. Veliko tekmovalcev, ki tekmujejo za SK Loška dolina, prihaja iz občine Cerknica in dosega zavidljive rezultate. Klubski delavci so aktivni tudi pri organizaciji tekmovanj, sodelovali so pri izvedbi IBU svetovnega prvenstva v biatlonu Pokljuka 2021 in pri ostalih mednarodnih biatlonskih tekmovanjih na Pokljuki. Tako pripomorejo k razvoju biatlona v Loški dolini in Sloveniji. Biatlonci SK Loška dolina so se januarja udeležili tekmovanja za Alpski pokal v Obertilliachu v Avstriji in pozneje še v Teseru v Italiji. Na prvi tekmi je članica SK Loška dolina **Kiara Hace** v kategoriji mlajših mladink premagala vso konkurenco iz petih držav (Avstrija, Italija, Nemčija, Švica in Slovenija). Kot najboljši Slovenec je odlično tretje mesto pri starejših mladincih dosegel **Gašper Ožbolt**. Na omenjenih tekmah so uspešno nastopili tudi **Nikita Funda**,

Tjaša Mišič, **Luka Milavec** in **David Zabukovec**. Kiara, Gašper in David prihajajo iz Begunj pri Cerknici. Gašper Ožbolt si je z dobrimi nastopi zagotovil mesto v ekipi za svetovno mladinsko prvenstvo, ki je potekalo konec februarja na olimpijskem prizorišču iz leta 2002 – zimskem letovišču Soldier Hollow v zvezni državi Utah v ZDA. Na Pokljuki je bila 5. februarja tekma za Pokal Slovenije v biatlonu in kar štirje člani SK Loška dolina so bili na stopničkah za zmagovalce. S tem se je SK Loška dolina povzpел na peto mesto v posebnem točkovanju med slovenskimi biatlonskimi klubi. Februarja se je na Pokljuki sedem članov udeležilo tudi priprav selekcije najboljših tekmovalcev, ki je potekala pod pokroviteljstvom Smučarske zveze Slovenije. ■

Organiziran prvi licenčni tečaj SK Cerknica

✉ 📷 Manca Farkaš

Od 7. do 11. februarja se je zgodila pomembna prelomnica v zgodovini SK Cerknica. Pod okriljem Zveze učiteljev in trenerjev (ZUTS) Cerknica je bil izpeljan prvi kadrovski tečaj za pridobitev naziva SD1 – učitelj pripravnik. Usposabljanja, ki je potekalo pod vodenjem **Uroša Šemrova**, se je udeležilo pet tečajnikov (**Anita**, **Hana**, **Herman**, **Klavdija** in **Klemen**). Od ponedeljka do petka so urili svoje smučarske spretnosti na Cerknem. Tečaj se je zaključil z izpitom. Naše člane je ocenjeval predstavnik izpitne komisije Smučarske zveze Slovenije **Matjaž Šarabon**. Razveselili smo se petkove novice, da so vsi uspešno opravili izziv, zato smo jim v klubskih prostorih pri Srebrnem jezeru pripravili dobrodošlico. Vsi so visoko motivirani za udeležbo na tečaju za pridobitev licence za učitelja smučanja, s čimer se lahko soočijo že v prihodnji sezoni. S prvimi udeleženci tečaja že uspešno sodelujemo. Vsi so pomagali pri izvedbi smučarskega tečaja na smučišču SKI BOR. Športne navdušence vabimo, da se udeležijo usposabljanj pod našim okriljem, saj si želimo okrepiti učiteljske vrste na Notranjskem in čim več mladim približati smučanje ter uživanje na snegu. Želja po gibanju in smučanju v naših krajih zagotovo živi, to dokazuje dejstvo, da imamo v letošnji sezoni k dejavnosti alpske sekcije prijavljenih kar 114 otrok. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

BIATLON

Pokal Slovenije v biatlonu, Pokljuka, 30. 1. 2022

Smučarski klub Cerknica

- Nika Pelan**, zmagovalka, 1. mesto (starejše deklice)
Kiara Sterle, 4. mesto (mladinke)
Jaka Predanič, 7. mesto (starejši dečki)
Ajda Špitalar, 7. mesto (starejše deklice)
Jošt Ule, 7. mesto (mlajši mladinci)
Kristina Šega Jakopin, 9. mesto (mlajše mladinke)
Lucija Šega Jakopin, 10. mesto (starejše deklice)
Vitan Ule, 11. mesto (mlajši dečki)
Lovro Zalar, 12. mesto (starejši dečki)
Julija Ule, 13. mesto (mlajše deklice)

Smučarski klub Loška dolina

- Tia Mišič**, 1. mesto (mlajše deklice)
Klea Hace, 16. mesto (mlajše deklice)
Jernej Šraj, 2. mesto (mlajši dečki)
Izak Sterle, 15. mesto (mlajši dečki)
Matic Andrej Beber, 20. mesto (mlajši dečki)
Anja Šebenik, 3. mesto (starejše deklice)
Nikita Funda, 4. mesto (starejše mladinke)
Kiara Hace, 5. mesto (mlajše mladinke)
Gena Jakopin, 6. mesto (mlajše mladinke)
Tjaša Mišič, 7. mesto (mlajše mladinke)
Luka Milavec, 3. mesto (mladinci)
David Zabukovec, 4. mesto (mladinci)

Državno prvenstvo in Pokal Slovenije v biatlonu posamično, Pokljuka, 5. 2. 2022

Smučarski klub Cerknica

- Nika Pelan**, državna prvakinja, 1. mesto (starejše deklice)
Manca Caserman, 5. mesto (mlajše mladinke)
Lucija Šega Jakopin, 6. mesto (starejše deklice)
Julija Ule, 7. mesto (mlajše deklice)
Kristina Šega Jakopin, 9. mesto (mlajše mladinke)
Lovro Zalar, 10. mesto (starejši dečki)
Jošt Ule, 10. mesto (mlajši mladinci)
Ajda Špitalar, 13. mesto (starejše deklice)

Smučarski klub Loška dolina

- Tia Mišič**, 3. mesto (mlajše deklice)
Klea Hace, 12. mesto (mlajše deklice)
Jernej Šraj, 1. mesto (mlajši dečki)
Izak Sterle, 9. mesto (mlajši dečki)
Anja Šebenik, 2. mesto (starejše deklice)
Kiara Hace, 2. mesto (mlajše mladinke)
Nikita Funda, 6. mesto (mlajše mladinke)
Gena Jakopin, 8. mesto (mlajše mladinke)
Luka Milavec, 2. mesto (mladinci)
David Zabukovec, 6. mesto (mladinci)

O.P.A. Alpski pokal biatlon & Coppa Italia Fiocchi 2021/2022, Val di Fiemme, 12. in 13. 2. 2022

- Manca Caserman**, sprint 3 x 2 km, 37. mesto (mladinke I)
Manca Caserman, posamično 5 x 1,5 km, 37. mesto (mladinke I)

TEK NA SMUČEH

31. državno prvenstvo in Pokal Argeta Junior, Ski kros – prosta tehnika, Planica, 12. 2. 2022

- Nika Pelan**, 5. mesto (starejše deklice)
Vitan Ule, 8. mesto (mlajši dečki)
Lucija Šega Jakopin, 14. mesto (mlajše mladinke)
Jošt Ule, 15. mesto (mlajši mladinci)
Vid Baraga, 21. mesto (mlajši dečki)
Lovro Zalar, 22. mesto (mlajši mladinci)
Julija Ule, 33. mesto (starejše deklice)

KOŠARKA

22. 1. 2022

- Fantje U17, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Portorož, 90 : 68
 Člani, 3. SKL,
 KK Cerknica : KK Plama-Pur II. Bistrica, 62 : 98
 Fantje U13, 1. SKL,
 KK Cerknica : GGD Šenčur, 49 : 72

23. 1. 2022, Fantje U15, 2. SKL,

- KK Cerknica : KK Simon-oil Krvavec, 73 : 72

25. 1. 2022, Fantje U13, 1. SKL,

- KK Cerknica : KK Brinox Medvode, 25 : 77

27. 1. 2022, Dekleta U15 – A, 1. SKL,

- KK Cerknica : KK Akson Ilirija A, 31 : 70

28. 1. 2022, Fantje U15, 2. SKL,

- KK Cerknica : KK Pivka perutninarstvo, 50 : 69

29. 1. 2022

- Fantje U17, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Plama pur, 60 : 79
 Fantje U13, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Orli Postojna, 42 : 68
 Člani, 3. SKL,
 KK Cerknica : KK Pivka perutninarstvo, 73 : 97
 Dekleta U13, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Tolmin, 56 : 26

30. 1. 2022

- Fantje U15, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Šentvid – LJ zeleni, 34 : 75
 Fantje U19, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Radovljica, 64 : 68
 Dekleta U15 – B, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Kr. Gora –Jesenice, 38 : 81

2. 2. 2022, Dekleta U15 – B, 1. SKL, KK
 Cerknica : KK Pivka perutninarstvo, 54 : 74

4. 2. 2022, Dekleta U15 – A, 1. SKL, KK
 Cerknica : KK Krka B, 75 : 68

5. 2. 2022, Fantje U13, 1. SKL, KK
 Cerknica : KK Tera Tolmin, 43 : 67

6. 2. 2022

- Fantje U15, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK 3 x 3 Piran, 93 : 71
 Dekleta U15 – B, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Ledita, 33 : 53

8. 2. 2022, Fantje U17, 2. SKL,
 KK Cerknica : VBO Ljubljana B, 68 : 70

12. 2. 2022

- Fantje U13, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Brinox Medvode, 46 : 68
 Člani, 3. SKL,
 KK Cerknica : KK Ipros Vrhnik, 85 : 93
 Dekleta U13, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Vipava, 47 : 56

13. 2. 2022

- Dekleta U15 – A, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Tolmin, 52 : 23
 Dekleta U15 – B, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Kras, 58 : 42
 Fantje U15, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Cedevita Olimpija oranžni,
 103 : 52

14. 2. 2022, Dekleta U15 – A, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Vipava, 70 : 53

16. 2. 2022, Fantje U17, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Tera Tolmin, 55 : 61

19. 2. 2022

- Fantje U17, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Kia Mas avto Ajdovščina, 86 : 51
 Člani, 3. SKL,
 KK Cerknica : KK Tera Tolmin, 70 : 85

20. 2. 2022

- Fantje U15, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK Pivka perutninarstvo, 55 : 62
 Fantje U19, 2. SKL,
 KK Cerknica : KK PVC Nagode Postojna, 64 : 78
 Dekleta U15 – A, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Triglav A, 52 : 67
 Dekleta U15 – B, 1. SKL,
 KK Cerknica : KK Kras, 51 : 38

ORO
 PRECIZNE CNC ODBELAVE

**ZAPOSILIMO
 CNC OPERATERJE**

za delo na 3-osnem,
 4-osnem in 5-osnem
 CNC stroju
 v IOC Neverke.

Prijave:
 martin.petohleb@oro.si
 ali 031 751 901

www.oro.si

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Kulturna dediščina vsakega naroda nas uči naših bogastev, je ognjišče, ob katerem se grejemo, in je prostor neskončne lepote z vizijo prihodnosti.

Lahko bi rekli, da se je v tednu pred kulturnim praznikom na Osnovni šoli »Jožeta Kraljca« Rakek Prešeren sprehajal med nami – skozi pesem, glasbo, besedo. V svojih časih je mislil na nas, naslednje rodove, in ne zaman, kajti dandanes lahko slavimo prav posebno vrednoto – slovensko kulturo. Temu v čast smo na naši šoli delali marsikaj – povezali smo različne projekte, kot so Objem, Unesco in Teden pisanja z roko, pri čemer so nastali raznoliki izdelki, ki smo jih razstavili v jedilnici. Potekal je tudi šolski pesniški natečaj z naslovom Bodi poet slovenskih besed, jih v rime ujemi in nagrado prevzemi. Učenci so dokazali, da premorejo veliko ustvarjalnosti, in nastale so čudovite pesmi o večnih

temah: ljubezni, prijateljstvu, pomladi ter vodi. Komisija je imela res težko delo, zato iskrena pohvala vsem sodelujočim od 4. do 9. razreda – naj vam nič ne vzame volje do besednega ustvarjanja, saj je največja nagrada zadovoljstvo ob lastnem avtorskem delu. Nagrajenci natečaja pa so bili **Ema Vesel** iz 5. b, **Bernard Mišič** iz 8. b in **Robi Jurca** iz 9. b. Vsi trije so svoje pesmi predstavili v radijski oddaji, s katero smo na nekoliko drugačen način počastili slovenski kulturni praznik.

Naj nam vse leto odzvanjajo besede iz nagovora gospe ravnateljice: »Slovenski kulturni praznik je simbol življenja, veselja in čutenja, naj bo v teh časih tudi simbol optimizma.«

✉ Silvestra Kotar

Z žabico v knjižnico

»Kraljična mlada, odpri, no, vrata!
Kaj si pozabila,
kar si pri mrzlem studencu
včeraj obljubila?
Kraljična mlada, odpri, no, vrata!«

Tako je v pravljici pred vrati klical začaran žabji kralj, v Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica z enotami pa lahko vstopate brez trkanja. Čaka vas gora dobrega knjižničnega gradiva. Tokrat še posebej vabljeni predšolski in šolski otroci do petnajstega leta, saj boste ob izposoji knjig s svojo člansko izkaznico prejeli nalepko žabice in jo prilepili na zbirni karton. Ko bo žabica skočila na vseh sedem lokvanjev, boste za napolnjen karton dobili praktično darilce! Ilustracije je prispeval **Marjan Manček**, za kar se mu knjižnica najlepše zahvaljuje. Zbiranje nalepk je knjižnica po vseh enotah začela ob kulturnem prazniku z željo, da bi mladi bralci in starši utirali pot bralnih izkušenj in vključevanja v življenje in delo knjižničnih dejavnosti.

Misel »Branje je za duha to, kar je te-
lovadba za telo« še kako
drži. Dnevi bodo z obi-
skom knjižni-
ce žlahtnejši,
druženje ob

pisani besedi bogatejše. Rega – Kvak –
Kvak – gremo brž brat!

✉ Anita Leskovec, Ilustracija: Marjan Manček

Poučni pohod

Petek pred počitnicami smo s pe-
tošolci Osnovne šole Notranjski
odred Cerknica izkoristili za
športni dan. Odšli smo na pohod
in si za cilj izbrali pot kačjega
pastirja okrog Cerkniskega jezera.
Pot je dolga kar 11 kilometrov
in ponuja prečudovit razgled
na Cerknisko polje. Tako smo
lahko ponovili vse, kar vemo o tej kraški
znamenitosti, in si jo tudi ogledali. Pot smo začeli pri šoli in se ob novi
kolesarski stezi podali do Dolenjega Jezera. Tam smo si najprej ogledali
maketo letošnjega pustnega karnevala v Cerknici, ki je nastala pod spretnimi
rokami umetnika **Bora Šparembleka**. Prijazno nam jo je predstavil vodja
turističnoinformacijskega centra **Miha Jernejčič**. Sledila je malica, da smo
se okrepčali in si nabrali moči za dolgo pot, za katero je bilo potrebno
malo spodbude. Nasmejali smo se, peli, ponovili vse, kar smo se naučili
o Cerkniskem jezeru, spoznali marsikaj novega in se predvsem imenitno
zabavali. Učenci so nas učiteljice presenetili s šopkom zvončkov, ki so
jih našli ob poti, nato pa so, ponosni na svoj dosežek, odšli na zaslužene
počitnice.

✉ Nina Mišič

V pričakovanju pusta

Tretješolci iz Podružnične šole
»Maksima Gasparija« v Begunjah
pri Cerknici kar niso mogli
pričakati pusta. Kulturni dan smo
organizirali na temo Pustne šege
in navade. Učenci so spoznavali
različne maske na Slovenskem.

Robert Kužnik iz Turističnega

društva Menišija je učencem predstavil tudi sevske potecine. Dva izmed
njih sta se nam tudi predstavila. Učenci so se naučili pesem »Cjerknca
je lejpu mejstu«, seznanili so se z Butalci in cerkniskim karnevalom
ter izdelovali maske. Pod vodstvom učiteljice **Bernarde Dolničar** je
vzporedno potekala delavnica cvrtja pustnih krofov, s katerimi smo se
lahko posladkali pred odhodom na počitnice.

✉ Berta Klun Mrak

Avtor: **Lucjan Batista** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Preverjanje zrakotesnosti

Glede na geografsko lego Slovenije velja, da je objekt v večini leta toplejši kot okolica. Ker se ob spremembi temperature zraka spreminja tudi tlak, zrak začne iskati netesne dele objekta in uhaja na prosto. Ta pojav imenujemo tudi nekontrolirana izmenjava zraka, če ga omenjamo v povezavi z vlažnostjo zraka, pa tudi konvekcija vodne pare.

Gre za proces, ki je lahko nekaj deset velikostnih razredov večji (po hitrosti dogajanja in po količini vodne pare) od difuzije vodne pare, ki poteka skozi gradbene konstrukcije. Tudi gradbenofizikalne posledice so pogosto lahko izrazitejše. Netesna mesta v konstrukciji opišemo z izrazom konvekcijski toplotni mostovi. Kritična območja za nastanek tovrstnih toplotnih mostov so zlasti vsi preboji konstrukcij (npr. z instalacijskimi vodi), stiki in križanja konstrukcij, obod stavbnega pohištva pa tudi npr. okenske pripire.

Zrakotesnost

Neustrezna zrakotesnost stavbnega ovoja se negativno odraža na energijskem (toplotne izgube), ekonomskem (obratovni stroški) in gradbenofizikalnem (kondenzacija vodne pare) področju, slabo pa vpliva tudi na bivalno ugodje v prostoru (občutek prepaha, večja temperaturna asimetrija). Najneugodnejši so navadno problemi gradbenofizikalne narave. Vodna para lahko na svoji poti skozi netesen ovoj kondenzira, kar v določenih primerih povzroči čezmerno navlažitev gradbenih materialov, poslabšanje njihovih lastnosti in celo fizični propad (porušena struktura, gnitje ipd.). Tudi površina konstrukcije ob netesnem območju se lahko podhladi pod temperaturo rosišča, kar povzroči površinsko kondenzacijo vodne pare in v nadaljevanju razvoj plesni. Netesna mesta pogosto prepoznamo tudi že po izrazitejšem odlaganju prahu in nečistoč iz zraka na površini konstrukcij.

Zrakotesnost je lahko težava tako pri masivni kot pri lahki (montažni) gradnji, pri kateri je zaradi narave izvedbe konstrukcij pogostejša, posledice pa so izrazitejše.

Blower Door test

Blower Door test je diagnostično orodje za merjenje zrakotesnosti stavb ter posameznih prostorov in omogoča lociranje mest prehoda (uhajanja) zraka skozi njen ovoj v zunanost ali druge predele stavbe (npr. garažo, podstrešje ...). Meritve zrakotesnosti stavb se uporabljajo za različne namene: dokumentiranje zrakotesnosti stavbnega ovoja, ocenjevanje stopnje naravne infiltracije v hišah, merjenje in dokumentiranje učinkovitosti izvedenega tesnjenja stavbe ali posameznega prostora in merjenje pretoka zraka skozi prezračevalne sisteme.

Oprema za Blower Door test je sestavljena iz močnih, umerjenih ventilatorjev, ki so v času izvajanja testa ustrezno vgrajeni v okvir zunanjih vrat. Ventilatorji usmerjajo zrak v stavbo ali izven nje in s tem povzročijo tlačno razliko med notranjostjo in zunanostjo. Tlačna razlika povzroči pretok

zraka skozi vse odprtine in netesna mesta v zunanem ovoju stavbe. Na podlagi hkratnih meritev pretoka zraka skozi ventilator in njegovega vpliva na zračni tlak v notranjem prostoru sistem Blower Door določi zračno prepustnost celotnega ovoja stavbe. Bolj zatesnjen je ovoj (npr. ovoj ima manj odprtin), manjši pretok zraka skozi ventilator je potreben za vzpostavitev ustrezne tlačne razlike.

Tipičen Blower Door test vsebuje vrsto meritev pri tlačnih razlikah, ki se spreminjajo od 70 do 15 Pa. Preskusi se izvajajo pri visokih tlačnih razlikah, saj se na takšen način ublažijo učinki pritiska vetra in dinamičen učinek na rezultate preskusa.

Po novem Pravilniku o učinkoviti rabi energije v stavbah in Tehnični smernici TSG-1-004:2010 zrakotesnost stavbe ali njenega dela brez mehanskega prezračevanja, merjena po standardu SIST EN 13829, ne sme presegati treh izmenjav zraka na uro (pri tlačni razliki 50 Pa). V stavbah z vgrajenim sistemom mehanskega prezračevanja z več kot 0,7-kratno izmenjavo zraka zrakotesnost ne sme presegati dveh izmenjav zraka na uro (pri tlačni razliki 50 Pa). Po priporočilu stroke zrakotesnost za nizkoenergijske stavbe ob predvidenem mehanskem prezračevanju ne sme presegati 1,5 izmenjave zraka na uro in pri pasivnih stavbah 0,6 izmenjave zraka na uro (pri tlačni razliki 50 Pa).

Že v fazi projektiranja mora projektant poleg toplotne učinkovitosti načrtovati tudi ustrezno zrakotesnost. Ko je objekt zgrajen, jo preverimo z Blower Door testom. S povečano izmenjavo zraka hladen zrak pri tleh zmanjšuje ugodje ter daje občutek hladu, hkrati pa prihaja tudi do večjega gibanja zraka, ki v tako grajenih hišah ponovno vpliva na počutje. Enako se lahko poleti stavbe zaradi neustrezne zrakotesnosti tudi prej pregrejejo. Marsikdo ima občutek, da skozi majhno špranjo ne more preiti velika količina zraka, a se žal moti, saj se z manjšimi pretoki veča hitrost.

Avtor: **Tomaž Samec**

Dan sajenja medovitih rastlin

Lani novembra smo pod okriljem Čebelarke zveze Slovenije predstavili projekt Dan sajenja medovitih rastlin, ki bo letos prvič izveden v soboto, 26. marca. Čebelarji se dobro zavedamo, kako pomembno je ohranjanje našega okolja, saj ima vsaka negativna sprememba vpliv in jo med prvimi občutijo ravno čebele ter ostali oprasovalci.

K podpori projektu so pristopili v Zavodu za gozdove Slovenije (ZGS) in pripravili strokovna navodila, kako posaditi medovite sadike. Nastopil je tudi že čas delitve medovitih sadik, ki smo jih zagotovili s pomočjo donatorjev in sponzorjev projekta. Seznam teh je objavljen na spletni strani Čebelarke zveze Slovenije. Zavodu za gozdove se zahvaljujemo, da so začutili, kako pomembno je ohranjanje našega okolja za prihodnje rodove.

Seznam medovitih sadik, ki smo jih zagotovili, je naslednji: maline, robide, gorski javor, divja češnja, navadna

smreka, navadna jelka, pravi kostanj, divja hruška, jablana, velikolistna lipa, hermelika in sivka. Pri tem je treba omeniti, da je tudi Zavod za gozdove Slovenije zagotovil medovite sadike dreves, ki se bodo sadila na lokacijah po Sloveniji. Seznam lokacij, ki jih je pripravil Zavod za gozdove, je objavljen na www.czs.si. S tem se bodo posadila še dodatna medovita drevesa v naš prostor. K projektu so pristopile tudi številne občine, ki bodo ob rojstvu otrok staršem podarile medovita drevesa, hkrati pa bodo skrbniki parkovne površine v občinah pokosili, ko bodo rože na njih odcvetele.

Pomladni meseci so čas, ki je primeren za sajenje medovitih rastlin in tudi medovitih dreves. Vsak ima možnost in priložnost, da se priključi projektu. Lahko se priključi na eni izmed lokacij, ki jih je pripravil ZGS, ali pa v okviru čebelarskih društev posadi medovite sadike, ki so bile zagotovljene s strani pokroviteljev in donatorjev. Lahko pa tudi sami posadimo medovite rastline v cvetlična korita na balkonih ali vrtu. Čebele in ostali oprasovalci nam bodo čez leto zelo hvaležni, saj bodo na cvetočih delih rastlin nabirali potrebno hrano (medicino in cvetni prah), ki jo potrebujejo za nemoten razvoj svojega zaroda. In naj postane naša dežela ne samo lepa, ampak tudi cvetoča z medovitimi rastlinami. Več o projektu pa na:

Objavljen zadnji poziv za podjetniško usposabljanje PONI

Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras je na svoji spletni strani objavila peti, zadnji Javni poziv za vključitev v projekt PONI – podjetno nad izzive v primorsko-notranjski regiji. Poziv je odprt do 7. marca.

Program »PONI – podjetno nad izzive« poteka v osmih slovenskih regijah v letih 2021 in 2022. PONI v naši regiji izvaja RRA Zeleni kras v sodelovanju s PIP Postojna.

Gre za model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega vključeni v štirih mesecih razvijejo in uresničijo svojo podjetniško idejo s katerega koli področja. Za čas trajanja programa je udeleženec zaposlen na RRA Zeleni kras, kjer ga vodijo skozi različna podjetniška usposabljanja, ga mentorirajo in mu nudijo potrebno pomoč pri premagovanju podjetniških izzivov.

Novih deset izbranih udeležencev bo delo začelo v mesecu maju. Če veliko razmišljate o tem, da bi se preživljali s tem, kar radi delate, in menite, da ima to za kupce tudi vrednost, se prijavite. Razpis je objavljen na spletni strani www.rra-zk.si.

Vir: RRA Zeleni kras

Avtor: Dušan Gogala Vir: stareslike.cerknica.org

Cerknica 1920 – Korito pred Žajfnico

Fotografijo smo 2. aprila 2011 na spletni strani Stare slike že objavili pod naslovom 1920 Cerknica – Tabor od Žajfnice. Nedolgo nazaj so nam iz Etnografskega muzeja Slovenije poslali boljšo preslikavo negativa. Na njem je lepše videti del korita, ki je bilo pred Žajfnico.

Fotografija prikazuje pogled na Tabor, kot se vidi ob prihodu iz Begunj v Cerknico.

Avtor fotografije je Rado Kregar, nastanek pa ocenjujem kmalu po koncu prve svetovne vojne pred približno sto leti. Rado Kregar je bil arhitekt, scenograf in publicist. Po končani realki je v letih 1913–1919 študiral stavbarstvo na visoki tehnični šoli na Dunaju. Potem se je zaposlil kot profesor na srednji tehniški šoli v Ljubljani, obenem pa je poučeval geodetsko risanje na ljubljanski univerzi.

V sredini fotografije spredaj je Bavdkova hiša, katere lastnik je bil mesar Bavdek. V njej je bila vrsto let mesnica.

Štajerjeva hiša na desni strani je zdaj lepo adaptirana. Za levim vogalom Štajerjeve hiše vidimo poslopje, na katerem je nabita tabla. Kaj na tabli piše, nismo mogli dognati. Pozneje je bil v tem poslopiju hlev. Med to štalo in Štajerjevo hišo vodi pot h Kundrovi hiši.

Levo je hiša Nežke Baraga - Drašcove, ki je kot invalidka opravljala vsa težka dela na šoli, prinašala drva, kurila peči, čistila prostore in opravljala posle šolske sluginje. To je bila nekoč čelna hiša Male gase z begunjske strani. V tej hiši je nekaj časa stanoval tudi Janez Lavrič, ki je bil med drugo

© Rado Kregar, zbirka: Slovenski etnografski muzej

svetovno vojno ugleden kulturnik v Kajuhovi skupini. Janez Lavrič je februarja 1944 odšel s XIV. divizijo na Štajersko in padel 22. februarja 1944 kmalu po poldnevu pri Belih Vodah – že nekaj ur pred Karlom Destovnikom - Kajuhom. To hišo je potem kupil Lojze Urbas - Enžlinov Lojze iz Dolenje vasi. Za njim pa jo je kupila družina Kardum (Šime, Božo in Ljubica). Danes te hiše ni več.

Kakor se vidi po sončni obsijanosti hiš, je fotografija nastala zgodaj zjutraj, ko je sonce vželo izza Casermanovega laza na Slivnici.

Pri napajalnem koritu stoji deček s klobukom na glavi in gajzlo v roki ter napaja kravo. Poleg krave stoji tudi ženska.

Po Kostelinovem klancu (nekateri mu rečejo tudi Šarcov klanec) prihaja ženska v svetlem oblačilu s predpasnikom na sebi.

Nekako na mestu, od kjer je Rado Kregar posnel to fotografijo, je bil nekoč hidrant, s katerim (do nekako leta 1960) je Antonija Semič - Štajerjeva mama vsak dan popoldne ob šestih zaprla vodo in jo odprla naslednji dan zjutraj. Ponoči je bilo treba napolniti vodni rezervoar na Rakeku, saj so takrat vlačile vagone parne lokomotive. Zato razen v hišah ob Notranjski cesti drugje v Cerknici ni bilo vode.

Danes je na tem mestu lepo urejeno krožišče.

Vir: Tone Kebe: Cerknica in njeni ljudje, Samozaložba, Ljubljana 1994, strani: 15, 18, 25, 27, 28, 38, 258–260.

Iz Podnanosa v Avber

✉ Štefka Šebalj Mikše

Zadnjo januarsko nedeljo smo planinke in planinci Planinskega društva Cerknica v Podnanosu začeli pohod po Jakobovi poti. Preden smo prečili potoček Pasji rep, smo postali pri rojstni hiši skladatelja Stanka Premrla. »Utihnili je moja struna, a moja pesem naj živi!« smo prebrali na spominski plošči. Res je tako, saj je njegova zborovska skladba dala melodijo naši himni Zdravljici. V isti hiši je bil rojen tudi narodni heroj Janko Premrl - Vojko. Na trgu pri cerkvi smo se ustavili pri vodnjaku s pomembnim sporočilom »brez vode ni življenja« ter krenili proti Podragi. V starem delu vasi smo občudovali kraško arhitekturo. Proti severu smo že opazili sosednja Goče in Erzelj v ozadju. V Štjaku smo postali pri cerkvi svetega Jakoba, po katerem je kraj dobil ime. Pri nekdanji šoli smo zapustili kraj, pot pa nas je vodila v dolino Raše, po stezici, po kateri so hodili otroci te doline v Štjak, v šolo. Do Avbra smo se morali spet nekoliko vzpenjati. Med potjo smo ugibali, kateri del Nanosa vidimo. Po odmoru pri cerkvi svetega Nikolaja smo odšli še na vaško pokopališče in si ogledali spomenika rodoljuba Virgila Ščeka in skladateljice Brede Šček Oreš. Našo pozornost je pritegnil tudi spomenik s kipom Josipa Pegana, ki je umrl leta 1896 in je bil »c. in k. nadinženir vojnega ladjestavbarstva I. vrste, vitez železne krone III. reda, odlikovan s Fran Josipovim redom, zlatim križcem za zasluge s krono in vojno svetinjo«. Po tem ogledu smo krenili proti cesti Štorje–Štanjel, kjer nas je pri kapelici čakal avtobus. Po spoznavanju novih krajev na sončno nedeljo smo se zadovoljnih nasmehov posedli v avtobus in se z lepimi vtisi vrnili domov. ■

Prešerno po nekdanji železni cesti

✉ Štefka Šebalj Mikše

Na Prešernov dan smo se planinke in planinci Planinskega društva Cerknica z vlakom podali v Borovnico. Od železniške postaje smo se povzpeli k nekdanji železniški čuvajnici številka 666, kulturnemu spomeniku. Seznanili smo se z zgodovino čuvajnice in si ogledali maketo nekdanjega borovniškega viadukta. Izvedeli smo, da čuvajnice po premestitvi proge niso podrli, ker je čuvaj v spodnjem prostoru gojil kravico. Pohod smo nadaljevali po nekdanji trasi železniške proge do Goričice pod Krimom. Ob poti so nam zvončki že oznanjali bližajočo pomlad. Ob progi so se nam mestoma nudili izredno lepi razgledi na Barje, Polhograjsko hribovje, Julijske in Kamniško-Savinjske Alpe. Postali smo na mostu nad vasjo Pako in »preizkusili« trdnost ograje. Pri naslednjem mostu smo »pogledali« v njegovo notranjo sestavo, saj sta oba loka porušena. Na koncu trase smo zavili v breg in skozi Prevalje pod Krimom prispeli na Žalostno goro. Skozi drevored, ki nam je pričal o romarski poti na Žalostno goro, smo nadaljevali v Kamnik pod Krimom in dalje v Preserje. Tu smo sledili oznakam za vzpon na izredno razgledni vrh Sveta Ana. In res, na vrhu smo si bili vsi enotni, da je razgled lep. Proti Notranjim Goricam so hiteli vlaki, v zeleni barvi se je zrcalila Ljubljana in »bela« Ljubljana je bila kot na dlani. Po odmoru smo odšli nazaj na Žalostno goro in nekoliko pod vrhom začeli sestopati k železniški postaji Preserje. Kmalu je pripeljal vlak in nas zadovoljne odpeljal domu naproti. ■

**KAM
PA TOKRAT
NA POČITNICE?**

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

TUR SERVIS CERKNICA • CESTA 4. MAJA 50, CERKNICA • 01 70 50 560 • 051 30 76 80 • INFO@TUR-SERVIS.SI • WWW.TUR-SERVIS.SI

PRODAJAMO
IN ZASTOPAMO:

Strani ureja: **Notranjski regijski park (NRP)**

Izjemen naravoslovni film o Planinskem polju in Cerknškem jezeru

📷 Slavko Polak

Tako raznolik, kot je projekt Kras.Re.Vita, je tudi novi dokumentarni film o Planinskem polju in Cerknškem jezeru. Posnel ga ni nihče drug kot **Matej Vranič**, avtor večkrat nagrajenega filma Divja Slovenija. Ta priznani slovenski naravoslovni fotograf in snemalec je v gibljive slike ujel zrele, barvite, nepokošene travnike in pravičen način košnje. Posnel je travniško morsko čebulico, ki v Sloveniji raste le na Planinskem polju, pa štetje ptičev koscev, ki najštevilnejše pojejo na Cerknškem jezeru.

Premiera filma bo v torek, 8. marca, ob 19.00 v Kulturnem domu Postojna. Nato se bo film stalno predvajal v Ravbarjevem stolpu, kjer bo do septembra 2022 že urejeno in odprto novo interpretacijsko izobraževalno središče. Film je bil posnet s sredstvi projekta Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Vodilni partner projekta je Notranjski park. Film je nastal po zaslugi naših projektnih partnerjev **Nine Doles**, **Blaža Blažiča** in **Slavka Polaka** iz Zavoda znanje Postojna oz. Notranjskega muzeja Postojna.

Iz montaže pa je pravkar prišel še en film, pri nastanku katerega je sodeloval snemalec Matej Vranič – o štirih letnih časih na presihajočem Cerknškem jezeru. Vrteli ga bomo v filmski sobi Centra za obiskovalce Cerknško jezero. ■

Namesto v vazo na spominsko kartico

📷 Eva Kobe

Preproge belih kimastih cvetov navadnega malega zvončka in velikih pomladanskih zvončkov (kronic) že od sredine februarja prekrivajo gozdne robove in vlažne travnike. Ne manjkajo seveda niti v mrazu najpogumnejši črni telohi pa jetrniki in trobentice. Marsikdo si jih želi občudovati tudi doma. Žal pa njihova lepota tam kaj hitro ovane in pristane v smeteh.

Notranjski park se pridružuje pobudi projekta Živim z Naturo 2000, ki ob pomladanskem prebujanju narave spodbuja, da namesto nabiranja cvetlic te raje fotografiramo in jih v obliki fotografij shranimo na spominske kartice telefonov in fotoaparatorov. Tam bodo ostale za vedno ter večno lepe in sveže. Podatke o rastišču teh vrst lahko vnesete tudi v aplikacijo www.sporocivrsto.si. S tem boste svojim opažanjem dodali še naravovarstveni pomen, obenem pa prispevali k poznavanju njihovih nahajališč ter varstvu teh vrst. ■

Toku, toku, tokulelelele

📷 Ljubo Vukelič

V Centru za obiskovalce Cerknško jezero v pustnem času gostijo pustno razstavo. Poleg mask butalcev in coprnice si boste lahko ogledali maketo cerknškega karnevala, ki jo je izdelal Bor Šparemblek. Oglejte si, kako se velike figure – coprnica, zmaj, hudič, žaba, ščuka in Jezerko – vozijo po ulicah Cerknice, spoznajte Butalce in preberite nekaj o zgodovini cerknškega pustovanja! Vabljeni! Cerknški pustarji pravijo, da če imajo ponekod lahko žive jaslice, imamo pa pri nas lahko umeten karneval. Razstava bo na ogled do 18. marca v obratovalnem času centra za obiskovalce (vse dni v tednu, razen ponedeljka, od 10.00 in 16.00). Vstopnina je dva evra, za otroke do vključno pet let pa je ogled brezplačen. Gostujoča razstava Notranjskega muzeja Postojna – Toku, toku, tokulelelele: Fenomen in tradicija Cerknškega karnevala, avtorice **Magde Peršič**, je bila prvič predstavljena leta 2019, v sodelovanju z Društvom notranjskih kulturnikov Martin Krpan in Pustnim društvom Cerknica. ■

Postanite Gostujoče pero Notranjskega parka

Kaj čutite do narave Notranjskega parka? Kakšni spomini vas vežejo nanjo? Kako dobro poznate ustroj in delovanje Cerkniškega jezera, povezanega s Križno jamo in Rakovim Škocjanom? Kaj menite o upravljanju s temi biseri narave? Kako gledate na porast obiskovalcev? Se vam zdi, da imajo pri nas kaj početi? Je ponudbe zanje dovolj? Je bolje, da je ni preveč? Kje so še niše, prazni prostori?

O vsem tem in še marsičem lahko razmišljate v obliki blogovskega zapisa – osebne zgodbe, lastnega pogleda s čustveno noto. Vabimo vas, da postanete naše Gostujoče pero. Pošljete nam besedilo, ki naj bo opremljeno z nekaj avtorskimi fotografijami.

Bloge Gostujoče pero smo na za to posebej ustvarjeni spletni strani <http://lifestrzen.blogspot.com> začeli objavljati septembra 2017 v okviru projekta LIFE Stržen. Vsako objavo delimo tudi na Facebook profilu parka. Doslej smo objavili že 221 blogov zelo različnih piscev. Večina je domačinov, ki opisujejo, kako so z jezerom odraščali, se ob njem zaljubljali, učili življenja, kaj jim pomeni danes in kaj na njem počnejo. Nekateri so se sem priženili ali primožili ali se priselili iz čisto drugih razlogov. Spet drugi sem prihajajo na obisk, sprostitve, izlet, meditacijo. Številni pisci se s tukajšnjo naravo in ljudmi ukvarjajo profesionalno – naravovarstveniki, geologi, biologi, geografi, etnologi, vodarji, ribiči, fotografi, turistični vodniki. Kar nekaj piscev je umetnikov in v jezeru najdejo svoj navdih. Nekateri so občutja, ki jih v njih vzbuja tukajšnja narava, zelo želeli spraviti na plano, a so menili, da tega ne bi znali napisati. Pa smo jih obiskali, se z njimi pogovarjali in njihove misli, vtise in mnenja s skupnimi močmi spravili v obliko blogovskega zapisa.

Zapisi gostujočih peres so postali izjemno priljubljeni. Pogosto se zgodi, da nam kdo omeni, kako komaj čaka na četrtek, ko bo mogoče prebrati najnovejši blog. Od objave prvega bloga do danes je, kot pravi analitična statistika aplikacije, blog prebralo že več kot 90 tisoč bralcev. Blogi so zapisi iz srca. Še vsak, ki ga je napisal, četudi s povsem znanstveno oziroma strokovno vsebino, je v njem moral priznati, da se ga je jezero dotaknilo, mu razburkalo čustva in ga vedno znova zvabilo k vrnitvi. ■

Odkrij ebm-papst v sebi.

V podjetju ebm-papst Slovenija se ukvarjamo s proizvodnjo malih elektromotorjev in ventilatorjev ter smo eden izmed vodilnih igrancev v industriji motorjev za belo tehniko v Evropi in svetu.

Zaradi širitve produktnih programov iščemo več sodelavk in sodelavcev za delovna mesta:

- Poslovni informatik (m/ž)
- Inženir kakovosti (m/ž)
- Tehnolog kakovosti končnih izdelkov (m/ž)
- Vodja skupine v proizvodnji (m/ž)
- Elektronik (m/ž)
- Mehatronik (m/ž)
- Skladiščnik (m/ž)
- Operater (m/ž)

Vse, ki vas navedena delovna mesta zanimajo, vabimo, da nas pokličete na 01/70 90 198 ali nam pišete na zaposlitev@si.ebmpapst.com.

www.ebmpapst.si
#razvijamobiljšeživljenje

engineering a better life

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **25. marca**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Kulturni dom (KD) Cerknica**.

1. nagrada: darilni bon v vrednosti 20 € za nakup vstopnic;

2. nagrada: dve kino vstopnici in praktično darilo KD Cerknica;

3. nagrada: dve kino vstopnici.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki.

Nagrajenci februarske številke so:

1. nagrada: knjiga Okusi Loške doline – kulinarčna dediščina s praktičnim darilcem – **Stojan Ličen**, Begunje 85 b, 1382 Begunje pri Cerknici;

2. nagrada: knjiga Okusi Loške doline – kulinarčna dediščina s praktičnim darilcem – **Slavko Tornič**, Notranjska cesta 4, 1380 Cerknica;

3. nagrada: knjiga Okusi Loške doline – kulinarčna dediščina s praktičnim darilcem – **Bernarda Korošec**, Cesta Josipa Ribičiča 8, 1381 Rakec.

Nagrade, ki jih bodo nagrajenci prejeli po pošti, podarja **Zavod Oron**.

				Glasiło občine Cerknica	KRAJ MED HRUŠICO IN COLOM	NEKDANJI SL. KOŠARKAR (BENO)	POPOLN POSNETEK	PLITEV ZAPRT ZALIV	TURŠKI VELIKAŠ	VOJKO ANZELJC	PRIDELAVA OLJA	GLAS SOVE	NEKDANJA SLOVENSKA BIATLONKA BRANKOVIČ
				NAPAČNA DRŽA HRBTENCE, GRBAVOST (LJUDSKO)									
				ŽENSKA, KI KAJ ODLAGA									
				MAMILO						HALOGENA PRVINA (I)			
				POJAV NA VODI						VRATNICA PRI NOGOM.			
									REKA V J. FRANCIJI				
									ALEŠ KERSNIK				
	RAČJI SAMEC	TELOVADKA ŠAJN	ITALIJANSKI DRAMATK. NOBELOVEC (DARIO)	SL. TROBEN. (DAVID) GOROVJE V AZUI			MEHKA KOVINA (Na)						
ŽENSKO IME, RAFKA						PISATELJICA PEROCI	AM. ZVEZNA DRŽAVA (IZVIRNO) ŽE(P)						
AVSTRUSKI ARHITEKT LOOS					ŽUŽKOJED Z BODICAMI			ŠVIC. DRAM. (ARNOLD)				ANTIČNA POKRAJINA V S. ITALIJI. DANAŠNJA TOSKANA	SLOVENSKI ARHITEKT (EDVARD)
CERU			MOŠTVO, EKIPA			PEVKA SIRK		ALPNIST MAHKOTA		KOS LESA, TRSKA			
			BARBARA TRNOVEC			MESTO V SIBIRIJI OB LENI				DOMAČA ŽIVAL			
DRŽAVA NA BALKANU								NOVOST					
								GOVORNIK, PRDIGAR					
NEKDANJA ALPSKA SMUČARKA PUŠNIK							DIVJA RACA					RUDOLPH VALENTINO	
							LESEN PLUG					SL. IGRALEC (MATJAŽ)	
				STREŠNA OPEKA NA PRIMORSKEM							KRAJ NA PAGU		
				ČASOVNA ENOTA							NORDUSKA BOŽANSTVA		
				FR. REŽISER IN IGRALEC (JACQUES)					OBRI				
				NAŠA DOMOVINA					SLIKAR ŠUBIC				
				NABRALEC KORENNI						PRVIRMSKI ZALOŽNIK			
										EDWARD NORTON			

Rešitve prejšnje križanke (vodoravno): PREDSTAVA, LESTVENIK, UBE, EDGAR, ORON TV, ENA, TAL, ROLL, SVETOVILJAN, OAZA, KUMARA, RESK, GN, ARIBA, PESKOVNIK, VOLONTER, RAABE, TVER, AKORD, NJ, NOTRANJSKA, ČO, NA, TOD, IMPOTENCA, NAOS, VIKI, ANET, IKAR. Težje besede: JAKUTSK, OTT, SAVE, VANI.

Butale – obljubljena dežela

Obisk korantov iz Sobetincev

Žaganje babe

TV Čohovo

Mala butalske coparije

Pustna zabava z Modrijani

